

SNDT Women's University, Mumbai

Undergraduate Degree / UG
Programme (Syllabus as Per NEP) -
Faculty of Humanities

AEDP BA HISTORY
As Per NEP – 2020

Semester – III to VI Syllabus
(W.E.F. Academic Year 2025-26)

AEDP BA HISTORY (SEM III TO VI)

		Semester III	Humanity				
			Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
3.1	30110811	History: Idea and its Application-	Major (Core)	4	100	50	50
3.2	30110812	Landmarks of World History (1789 CE-1900 CE)	Major (Core)	4	100	50	50
3.3	30110813	History of Ancient India (From Indus Valley to 6 rd Century C.E.)	Major (Core)	4	100	50	50
3.4	30310811	Early Indian History	Minor Stream	2	50	0	50
3.5	30410811 OR 304108112	Select any one as OEC OR Women in Indian Society OR International Tourism	OEC	2	50	0	50
3.6	AEC (Modern Indian Language)	Indian Language other than English (Marathi/Hindi/Gujrati, etc.)	AEC (Modern Indian Language)	2	50	50	0
3.7	30110804	Contemporary India (1947 CE-2000 CE)	Major Core	2	50	50	0
3.8	CC	Co-curricular Course Social issues Advocacy and Action OR National Cadets Corps. (NCC) Studies- III OR Traditional Sports and Fitness OR Unfolding The Beauty Of Indian Music (As per SNDTWU syllabus) https://sndt.ac.in/pdf/academics/syllabus-as-per-nep/cc-syllabus/ug-degree/co-curricular-course-as-per-nep-2020-semester-iii-syllabus.pdf	CC	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester V	Humanity				
			Sem V	Credits	Marks	Int	Ext
5.1	50110811	History of Later Medieval India (1526 C. E. to 1757 C.E.)	Major (Core)	4	100	50	50
5.2	50110812	Modern India (1857 CE-1947 CE)	Major (Core)	4	100	50	50
5.3	51010811	Indian Water Management System	IKS (Major Specific)	2	50	0	50
5.4	50310811	Modern and Contemporary World History	Minor Stream	4	100	50	50
5.5	50310812	History of Maharashtra (1956 CE-1982 CE)	Minor Stream	4	100	50	50
5.6	50610801	Introduction to Museology	VSC-4	2	50	50	0
5.7	50110803	History of the Marathas (1707 CE-1818 CE)	Major Core	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester VI	Humanity				
			Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
	61210821	Apprenticeship	Apprenticeship	20	500	250	250
	61510821	CE	CE	02	50	0	50
				22	550	250	300

Course Syllabus
B.A. Semester III
3.1 Major (Core)

Course Title	History: Ideas and Its Application
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to:
	1. explain the meaning and nature of history
	2. analyze the philosophy of history
	3. examine the role of history for nation building
	4. assess the contribution of history for policy making
Module 1 (Credit 1):	Introduction to History
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. explain the meaning and importance of history.
	2. differentiate the timeline, periods and ages in history.
	3. evaluate the scope and nature of History
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Meaning, Definitions and Importance of History b) Chronology: Concept of Timeline, Periods and Ages in History c) Scope and Nature of History
Module 2 (Credit 1):	History in Practice: Nation Building

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. discuss the role of history in Nation building.
	2. identify the history in political discourse.
	3. analyze the case studies of nationalist histories.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Role of History in shaping National Identity b) History in Political Discourse c) Concept of Nationalist History
Module 3 (Credit 1): Public History and Memory	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. examine the impact of history on education and popular culture.
	2. write a report on museums, monuments and historical sites.
	3. analyze historical fiction, films and digital history.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) History in Education and Popular Culture b) Museums, Monuments, and Historical Sites c) Historical Fiction, Films, and Digital History
Module 4 (Credit 1): Applied History: Learning from the Past	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. discuss the role of History in government policy making. 2. evaluate the impact of past economics and social movements on modern period. 3. predict the future plans based on historical patterns.
Content Outline	<p>History as a tool for:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Policy Making b) Socio-economic issues: Poverty, Social Justice, Gender, Public Health c) Predicting Future

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Visits to Museums, Monuments and Historical Sites	15	50
Interactive Group Discussion	10	
Assignments/ Seminar	20	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

1. Arya Ravi Prakash, Alois Heinrich., 2019. Indian Chronology to Indian History, Indian Foundation for Vedic Science.

2. Basham, A. L., 1971. *The Wonder that was India*, Mumbai, Rupa Publishers.
3. Chattopadhyay, B. D., 1984. *A Survey of Historical Geography of Ancient India*, Kolkata, Manisha Publishers.
4. Chopra, P. N., Ravindran, T. K., Subramanian, N., 1979. *History of South India, Vol. I (Ancient Period)*, New Delhi, S. Chand and Co.
5. Majumdar, A. K., 1977. *Concise History of Ancient India, Vol. I (Political History)*, New Delhi, Munshiram Manoharlal.
6. Majumdar, R. C., (ed.), 1957–1971. *History and Culture of the Indian People, Vol. I to V (Relevant Chapters)*, Bombay, Bharatiya Vidya Bhavan.
7. Mukherji, B. N., 1988. *Rise and Fall of the Kushana Empire*, Kolkata, Firma KLM.
8. Raychaudhuri, H. C., 1963. *Political History of Ancient India*, Calcutta, Calcutta University Press.
9. Sastri, Nilakanta, K. A., (ed.), 1957. *A Comprehensive History of India, Vol. II: The Mauryas and Satavahanas (B.C. 325 to A.D. 300) (Relevant Chapters)*, Bombay, Orient Longman.
10. Sastri, Nilakanta, K. A., 1967. *Age of Nandas and Mauryas (Second Edition)*, Delhi, Motilal Banarsidass.
11. Thapar, R., 1983. *Asoka and the Decline of the Mauryas (Second Edition)*, Delhi, Oxford University Press.
12. Sastri, Nilakanta, K. A., 1976. *A History of South India (Fourth Edition)*, New Delhi, Oxford University Press.
13. Singh, Upinder., Lahiri, Nayanjot., 2016. *The Idea of Ancient India: Essays on Religion, Politics and Archaeology*, Penguin Random House.
14. Thapar, R., 2002. *Early India: From the Origins to A.D. 1300*, Berkeley and Los Angeles, University of California Press.
15. Collingwood, R. G., 1946. *The Idea of History*, Oxford, Oxford University Press.
16. Russell, Bertrand., 1945. *A History of Western Philosophy*, London, George Allen & Unwin.
17. Lovejoy, Arthur O., 1936. *The Great Chain of Being: A Study of the History of an Idea*, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press.

मराठी:

१. मोरे, सदानंद., २००५. इतिहास: संकल्पना आणि तत्त्वज्ञान, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
२. वास्कर, राजेंद्र., मारकवार, प्रगती., २०२०. भारतीय इतिहासलेखनशास्त्रातील चर्चा, मुंबई, शार्प पब्लिकेशन.
३. कोठेकर, शांता., २०२१. इतिहास तंत्र आणि तत्त्वज्ञान, नागपूर, श्री साईनाथ प्रकाशन.

हिंदी:

१. शर्मा, रामशरण., २००७. इतिहास: विचार और सिद्धांत, नई दिल्ली, राजकमल प्रकाशन.
२. सिंग, परमानंद., २००५. इतिहास दर्शन, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास.
३. गुप्त, माणिक लाल., २००२. इतिहास स्वरूप, अवधारणाये एवं उपयोगिता, दिल्ली, अटलांटिक पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रिब्युटर्स.

2. Major (Core)

Course Title	Landmarks of World History (1789-1900)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the concept of age of revolution from the perspective of world history.
	2. analyse the importance of French Revolution
	3. examine the concepts of Industrialization, Imperialism and Nationalism
	4. describe the unification of Germany and Italy
	5. evaluate the importance of social reforms
Module 1 (Credit 1): Age of Revolution	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the importance of French Revolution
	2. analyze the reforms of Napoleon Bonaparte
	3. describe Latin American Independence
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) French Revolution, 1789: Causes and Consequences b) Napoleon Bonaparte: Reforms (1804-1815) c) c) Latin American Independence (1808-1833) (Argentina and Mexico)
Module 2 (Credit 1): Industrialization and Imperialism	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the concept of industrialization and imperialism

	2. critically examine opium wars
	3. analyze the scramble for Africa
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Industrial Revolution: Causes, Nature and Consequences b) Opium Wars: Causes and Consequences c) Scramble for Africa
Module 3 (Credit 1): Nationalism and Unification	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the Meiji restoration
	2. analyze the events leading to the unification of Italy
	3. evaluate the course of the unification of Germany
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Meiji Restoration b) Unification of Italy c) Unification of Germany
Module 4 (Credit 1): Social Reforms	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the abolition of slavery
	2. evaluate the labour movements and rights
	3. critically examine the emergence of women's Suffrage movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Abolition of Slavery in Britain and USA b) Labour Movements and Rights c) Emergence of Women's Suffrage Movement

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	30	50
Presentation/ Seminar/	15	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

1. Chandler, David., 1990. The Illustrated Napoleon, London, Greenhill.
2. Hayes, Moon and Wayland., 1959. World History, New York, The Macmillan and Company.
3. Maurols, Andve., 1956. A History of France, London, Nanathan Cape, Thiry Bedford Square.
4. Swain, J. E., 1947. A History of World Civilization, New Delhi, S. Chand & Co.
5. Bolt, Christiin., 1974. The History of the U.S.A., London, Macmillan Education Ltd.
6. Gooch, G. P., 1955. History of Modern Europe, Delhi, S. Chand & Co. Ltd.
7. Gokhale, B. K., 1987. Modern Europe, Bombay, Himalaya Publishing House.
8. Mahajan, V. D., 1974. History of Modern Europe, New Delhi, S. Chand & Co. Ltd.
9. Davies, H. A., 1968. An Outline History of the World, New Delhi, Oxford University Press.
10. Tata, Firoz., 2021. The Glorious Landmarks in World History, Chennai, Nation Press.
11. Bhuyan, Suprity., 2024. History of Europe (1789–1919), Assam, Mahaveer Publications.
12. George, Emory., 2018. Recent European History (1789–1900), London, Forgotten Books.
13. Doyle, William., 2003. The Oxford History of the French Revolution, London, Oxford University Press.
14. Grant, A. J., and Temperley., 1952. Europe in the 19th and 20th Centuries, London, H. Longmans Green and Co.
15. Herold, J. Christopher., 2002. The Age of Napoleon, London, Weidenfeld & Nicolson.
16. Taylor, A. J. P., 1956. The Struggle for Mastery over Europe 1848–1918, London, Oxford University Press.
17. Backmann, George M., 1962. Modernization of China and Japan, Harper and Row.

18. Beasley, W. G., 1963. The Modern History of Japan, London, Weidenfeld and Nicolson.
19. Hsu, Y. Immanuel., 1989. The Rise of Modern China, London, Oxford University Press.
20. Hane, Mikiso., 2001. Modern Japan: A Historical Survey, Boulder, Colorado, West View Press.
21. Purcell, Victor., 2010. The Boxer Uprising: A Background Study, Cambridge University Press, Reissue Edition.
22. Sansom, George B., 1950. The Western World and Japan, London, Cresset Press.

Marathi

१. गाठाळ, रावसाहेब., २०००. आधुनिक जगाचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
२. कदम, य. ना., व सुतार, अ. मा., २००१. आधुनिक युरोपचा इतिहास, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
३. मार्लोकर, मदन., १९९२. आधुनिक युरोप (१७८९ या १८७०), नागपूर, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स.
४. मार्लोकर, मदन., २०००. आधुनिक जगाचा इतिहास, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
५. कोलारकर, श. गो., १९८९. युरोपचा इतिहास (१७८९-१८७०), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
६. कुलकर्णी, अ. रा., देशपांडे, अ. म., देशपांडे, प्र. न., २००१. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१८७८), पुणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस.
७. विभुते, जनार्दन., १९९६. आधुनिक युरोपचा इतिहास (१७८९-१९४५), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
८. भोसले, रा. ह., उपाध्ये, वि. आ., मोटे, सं. बा., १९७९. आधुनिक युरोप (१७८९-१८३०), कोल्हापूर, अजब पुस्तकालय.
९. आचार्य, धनंजय., २००५. आधुनिक युरोप (१७८०-१९६५), नागपूर, श्री साईनाथ प्रकाशन.
१०. आचार्य, धनंजय., २००४. पाश्चात्य जग (१५ व्या शतकापासून ते दुसऱ्या महायुद्धपर्यंत), श्री नागपूर, साईनाथ प्रकाशन.
११. जोशी, पी. जी., २०००. आधुनिक जग (१५०१-१९९०), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१२. भिडे, मेघना., १९८५. युरोपचा इतिहास (१८८५-१९४५), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
१३. उदगावकर, म. न., व राऊत, गणेश., २००८. आधुनिक जग, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
१४. राजदेरकर, सुहास., व गर्गे, स. मा., १९९६. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९६२), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१५. कठारे, अनिल., १९९९. जागतिक घडामोडीचा इतिहास (१७७६-१९६५), नांदेड, कल्पना प्रकाशन.
१६. कठारे, अनिल., २०१५. आधुनिक जगाचा इतिहास (१४५३-२०००), जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स.
१७. कठारे, अनिल., १९९९. आधुनिक चीन (१८४०-१९७६), नांदेड, कल्पना प्रकाशन.
१८. औचरमल, एल. वाय., जागतिक इतिहासातील ठळक घटना, अंबरनाथ, वैभव प्रकाशन.
१९. निकम, तानाजी., २००६. आधुनिक चीन - जपानचा इतिहास, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
२०. गुजर, यादव., १९९३. चीन व जपान: राजकीय इतिहास, नागपूर, विभावरी प्रकाशन.

हिंदी

१. परुथी, आर. के., और भण्डारी, दीपा., २००९. आधुनिक यूरोप का इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस.
२. परुथी, आर. के., और भण्डारी, दीपा., २००९. आधुनिक विश्व का इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस.
३. नागोरी, एस. एल., और नागोरी, कान्ता., २००५. यूरोप का सम्पूर्ण इतिहास (१४५३-१९१९),

जयपुर, सबलाइम पब्लिकेशन्स.

४. गुप्त, माणिक लाल., २००६. यूरोप का इतिहास (१४५३-१७८९), कानपुर, साहित्य रत्नालय.
५. गुप्त, माणिक लाल., २००१. आधुनिक विश्व का इतिहास, कानपुर, साहित्य रत्नालय.
६. अग्रवाल, आर. सी., भटनागर, महेश., २०१४. भारतीय संविधान का विकास तथा राष्ट्रीय आंदोलन, दिल्ली, एस. चंद कंपनी.
७. राय, कौलेश्वर., २००५. आधुनिक एशिया, इलाहाबाद, किताब महल.
८. विद्यालंकार, सत्यकेतु., २०१२. आधुनिक एशिया का इतिहास, दिल्ली, सरस्वती सदन.
९. वर्मा, दीनानाथ., १९८७. एशिया का आधुनिक इतिहास, पटना, भारती भवन.

3.3 Major Core

Course Title	History of Ancient India (From Indus Valley to 6th Century C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the sources of ancient Indian History
	2. examine the rule of various Indian dynasties
	3. describe the socio-economic and religious life of ancient India
	4. analyze the evolution of ancient Indian art and architecture
Module 1 (Credit 1): Ancient India: Sources and civilization	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss various sources of Ancient India
	2. describe the Harappan civilization and its major features
	3. analyze the features and importance of Vedic age
Content Outline	<p>a) Sources: Archaeological and literary</p> <p>b) Harappan Civilization: society, economy, religion, town planning and art</p> <p>c) Vedic Age: polity, society, economy and religion</p>
Module 2 (Credit 1): Religious Movements and Rise of Empires	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the rise of religions in ancient India
	2. discuss the salient features of Mahajanpadas
	3. analyze the contribution of Mauryan rulers in Indian History

Content Outline	<p>a) Rise of Jainism and Buddhism</p> <p>b) Mahajanapadas and Rise of Magadha</p> <p>c) Mauryan: Chandragupta Maurya, Ashoka's Dhamma, Mauryan administrative system</p>
Module 3 (Credit 1) Post-Mauryan period to Gupta Age	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the role of post-Mauryan dynasties in the north to the cultural life of ancient India
	2. describe the achievements of Gupta rulers
	3. evaluate the concept of Classical Age
Content Outline	<p>a) Post-Mauryan Age -Shungas, Kushanas: Cultural Developments</p> <p>b) Guptas- Chandragupta I, Samudragupta and Chandragupta II</p> <p>c) Classical Age: Literature, Science and Technology</p>
Module 4 (Credit 1) : Cultural Development in Deccan and South India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the contribution of Sangam Age
	2. recognize the role of Satvahanas in cultural development
	3. the contribution of Vakatakas in cultural development.
Content Outline	<p>a) Sangam Age: Cholas, Pandyas, Cheras</p> <p>b) Satvahanas</p> <p>c) Vakatakas</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
conduct study tour at Historical Place and to preparer report and presentation	15	
A) Skill development course: 20 Marks (any One) language learning : Sanskrit, Prakrit, Pali B) Script writing: Bhrahmi, Kharosthi C) Nari se Narayani: Jagrani Project	20	50
conduct workshop and seminar on Numismatics, Iconograph, Epigraphy	15	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

1. Altekar, Altekar, A. S., 1962. The Position of Women in Hindu Civilization (Third Edition), Delhi, Motilal Banarsidass.
2. Basham, A. L., 1954. The Wonder that was India: A Survey of the Culture of the Indian Sub-Continent Before the Coming of the Muslims, London, Sidgwick & Jackson.
3. Chakravarti, Uma., 2006. Everyday Lives, Everyday Histories: Beyond the Kings and Brahmans of "Ancient" India, New Delhi, Tulika Books.
4. Chandra, Pramod., 1983. On the Study of Indian Art, Cambridge-Massachusetts and London, Harvard University Press (for the Asia Society).

5. Dasgupta, K. K., 1981. The Gupta Empire and After (300–985 A.D.) (Published under the auspices of the Indian History Congress), New Delhi, People's Publishing House.
6. Jha, D. N., (ed.), 1996. Society and Ideology in India: Essays in Honour of Professor R. S. Sharma, Delhi, Munshiram Manoharlal.
7. Kosambi, D. D., 1985. An Introduction to the Study of Indian History, Bombay, Popular Prakashan.
8. Kosambi, D. D., 1981. The Culture and Civilization of Ancient India in Historical Outline (Sixth Impression), New Delhi, Vikas Publishing Pvt. Ltd.
9. Majumdar, R. C., (ed.), 1957–1971. History and Culture of the Indian People, Vol. I to V (Relevant Chapters), Bombay, Bharatiya Vidya Bhavan.
10. Majumdar, A. K., 1983. Concise History of Ancient India, Vol. III: Hinduism: Society, Religion and Philosophy, New Delhi, Munshiram Manoharlal.
11. Roy, Kumkum., (ed.), 1999. Women in Early Indian Societies, Delhi, Manohar.
12. Sastri, K. A. Nilakanta., 1974. Aspects of Indian History and Culture, Delhi, Oriental Publication.
13. Sharma, R. S., 1983. Perspectives in Social and Economic History of Early India, New Delhi, Munshiram Manoharlal.
14. Sharma, R. S., 1980. Sudras in Ancient India, Delhi, Motilal Banarsidass.
15. Sharma, Ram Sharan., 1969. Social Changes in Early Medieval India (c. A.D. 500–1200).
16. Thapar, R., 1978. Ancient Indian Social History: Some Interpretations, Bombay, Orient Longmans Ltd.

17. Thapar, R., 2002. Early India: From the Origins to A.D. 1300, L. A., University of California Press.

मराठी :

१. आचार्य, धनंजय., २००५. प्राचीन भारत प्रारंभापासून इ.स. १२०० पर्यंत, नागपूर, साईनाथ प्रकाशन.
२. केणेकर, वसंत., १९९५. भारताचा सांस्कृतिक इतिहास, मुंबई, मृणाल प्रकाशन.
३. कोसंबी, धर्मानंद., १९७७. पुराणकथा आणि वास्तवता, मुंबई, लोकवाङ्मय गृह प्रकाशन.
४. गोले, शंकर., १९९८. प्राचीन भारताचा धर्म आणि संस्कृति, औरंगाबाद, स्नेह प्रकाशन.
५. जोशी, पी. जी., २००३. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास, नागपूर, विद्या प्रकाशन.
६. टिपरे, राधिका., २०१८. वेरूळ लेण्यातील शिल्पवैभव, पुणे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस.
७. देगलूरकर, गो. बं., २०१५. प्राचीन भारतचा इतिहास आणि संस्कृती, पुणे, सह्याद्री बुक्स.
८. पाटील, संजय., २०१८. प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स.पू. ३००० ते इ. स. १२०६), अमरावती, अथर्व पब्लिकेशन्स.
९. पाटील, म. पाटील., आणि डॉ. सं. पाटील., २०१५. प्राचीन भारत (प्रारंभ ते इ. स. पू. ६००), जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स.
१०. पाटील, अजय अशोक., २०१५. सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स.
११. महाजन, समाधान., २०२३. प्राचीन भारतचा इतिहास, मेरठ, विद्या बुक्स प्रकाशन.
१२. मोरवंचीकर, रा. श्री., २०२३. प्राचीन भारतचा इतिहास, मेरठ, विद्या बुक्स प्रकाशन.
१३. वैद्य, रविंद्र., २०१८. भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून ते इ. स. १२०५ पर्यंत), पुणे, प्रशांत पब्लिकेशन्स.
१४. रायचौधुरी, हेमचंद्र., अनुवाद, आठवले, सदाशिव., बोपडीकर, मधुसूदन., २००६. प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
१५. शर्मा, रामशरण., अनुवाद, रानडे, पंढरीनाथ., २००६. प्राचीन भारतातील राजकीय विचार आणि संस्था, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
१६. शर्मा, आर. एस., अनुवाद, आठवले, सरिता., २०२४. भारताचा प्राचीन इतिहास, पुणे, मधुश्री पब्लिकेशन्स.

हिंदी:

१. श्रीवास्तव, के. सी., २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास तथा संस्कृति, लखनऊ, शारदा प्रकाशन.
२. चौहान, कृष्णा., २००१. प्राचीन भारत का सामाजिक और सांस्कृतिक इतिहास, जयपुर, प्रकाशन संस्थान.
३. जैन, कैलाश चंद्र., १९७२. प्राचीन भारत का आर्थिक इतिहास, वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास.
४. विद्याअलंकार, सत्यकेतु., २०१८. प्राचीन भारत, नई दिल्ली, श्री सरस्वती सदन.

५. थापर, रोमिला., १९६६. अ हिस्ट्री ऑफ इंडिया, वॉल्यूम 1, नई दिल्ली, पेंगुइन बुक्स.
६. त्रिपाठी, रमाशंकर., २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास, वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास.
७. पाण्डेय, राजबली., २०१५. प्राचीन भारत, वाराणसी, विश्वविद्यालय प्रकाशन.
८. प्रजापत, पप्पू सिंह., २०२२. प्राचीन भारत नवीन सर्वेक्षण, मुंबई, ओम बुक्स प्रकाशन.
९. प्रसाद, कामेश्वर., २००१. भारत का इतिहास, पटना, भारती भवन प्रकाशन.
१०. महाजन, बी. डी., १९६२. प्राचीन भारत का इतिहास, दिल्ली, सत्यनारायण ब्रदर्स.
११. शर्मा, एल. पी., १९७७. प्राचीन भारत का राजनीतिक इतिहास, वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास.
१२. शर्मा, राम शरण., १९७७. प्राचीन भारत का इतिहास, नई दिल्ली, ऑक्सफोर्ड यूनिवर्सिटी प्रेस.
१३. मजूमदार, आर. सी., अर्ली हिस्ट्री ऑफ इंडिया, मुंबई, भारतीय विद्या भवन.
१४. सिंह, उपेंद्र., २००८. ए हिस्ट्री ऑफ एंशिअंट एंड अर्ली मीडियल इंडिया, दिल्ली, पियर्सन एजुकेशन.

3.4 Minor

Course Title	Early Indian History
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. describe the early societies and state formation in ancient India.
	2. analyze the socio-economic, religious and cultural transformations in early Indian history.
	3. appreciate the development of early Indian art, architecture, and literature.
Module 1 (Credit 1): Early Societies and State Formation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the characteristics of early Indian societies, including Harappan and Vedic civilizations.
	2. analyze the processes of state formation in North and South India.
	3. assess the administrative structures of the Mauryan and Gupta Empires
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Early Societies: An Overview of Harappan Civilization and Vedic Age b) State Formation and Empires in North India: Rise of Magadha, Administration of Mauryan and Gupta Empires c) Early State Formations in Southern India: Sangam Age (Cheras, Pandyas, Early Cholas), Satavahanas
Module 2 (Credit 1): Society, Economy, Religion, and Cultural Transformations	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. analyze the social structures and economic patterns in early Indian history.
	2. elucidate the religious and philosophical developments of the period.
	3. discuss the contributions of early Indian art, architecture, and literature
Content Outline	a) Social Structures and Economic Patterns: Evolution of Varna and Jati, Gender, Urbanization b) Religion and Philosophy: Bhagavad Gita, Jainism, Buddhism c) Art, Architecture, and Literature: Schools of Art(Gandhara, Mathura, Amravati) Ajanta, Ellora caves, Classical Age of Guptas (Literature and Science and Technology), Temple Architecture of Pallavas

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Research projects on state formation in early India	15	50
Field visits to museums/historical sites related to early Indian history	15	
Presentations on religious and philosophical texts	10	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

1. Basham, A. L., 1954. The Wonder That Was India, Calcutta, Rupa & Co.
2. Habib, Irfan., 2001. The Indus Civilization: Including Other Copper Age Cultures and History of Language Change Till c. 1500 B.C., New Delhi, Tulika Books.

3. Thapar, Romila., 1990. From Lineage to State: Social Formations in the Mid-First Millennium B.C. in the Ganges Valley, New Delhi, Oxford University Press.
4. Singh, Upinder., 2016. A History of Ancient and Early Medieval India: From the Stone Age to the 12th Century, Delhi, Pearson.
5. Kosambi, D. D., 1956. An Introduction to the Study of Indian History, Bombay, Popular Prakashan.
6. Sharma, R. S., 2005. India's Ancient Past, New Delhi, Oxford University Press.
7. Kulke, Hermann., and Rothermund, Dietmar., 2004. A History of India, New York, Routledge.
8. Pollock, Sheldon., 2006. The Language of the Gods in the World of Men: Sanskrit, Culture, and Power in Premodern India, Berkeley, University of California Press.

मराठी :

१. गाडगीळ, द. वि., १९७०. भारतीय संस्कृतीचा इतिहास, पुणे, ओरिएंट लाँगमन.
२. गवाणकर, स., १९९५. प्राचीन भारताचा इतिहास, मुंबई, मौज प्रकाशन.
३. पाटील, दत्तात्रय., २००५. मौर्य आणि गुप्त साम्राज्याचा इतिहास, पुणे, सुजात प्रकाशन.
४. रेगे, लक्ष्मण., २०१२. भारतीय तत्त्वज्ञान आणि त्याचा प्रभाव, मुंबई, लोकवाङ्मय गृह.
५. भंडारकर, आर. जी., १९३३. प्राचीन भारतातील सामाजिक व आर्थिक जीवन, पुणे, महाराष्ट्र ग्रंथोत्तेजक संस्था.
६. करंदीकर, शरद., २००८. प्राचीन भारतीय राज्यसंस्था, पुणे, साकेत प्रकाशन.
७. पाठक, चिंतामण., २०१०. भारताचा सांस्कृतिक वारसा, पुणे, मीना प्रकाशन.
८. महाजन, वि. अ., २००६. भारताचा राजकीय आणि सामाजिक इतिहास, नागपूर, नाग प्रकाशन.

हिंदी:

१. श्रीवास्तव, के. सी., २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास तथा संस्कृति, लखनऊ, शारदा प्रकाशन.
२. चौहान, कृष्णा., २००१. प्राचीन भारत का सामाजिक और सांस्कृतिक इतिहास, जयपुर, प्रकाशन संस्थान.
३. जैन, कैलाश चंद्र., १९७२. प्राचीन भारत का आर्थिक इतिहास, वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास.
४. विद्याअलंकार, सत्यकेतु., २०१८. प्राचीन भारत, नई दिल्ली, श्री सरस्वती सदन.
५. थापर, रोमिला., १९६६. अ हिस्ट्री ऑफ इंडिया, वॉल्यूम १, नई दिल्ली, पेंगुइन बुक्स.
६. त्रिपाठी, रमाशंकर., २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास, वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास.
७. पाण्डेय, राजबली., २०१५. प्राचीन भारत, वाराणसी, विश्वविद्यालय प्रकाशन.
८. प्रजापत, पप्पू सिंह., २०२२. प्राचीन भारत नवीन सर्वेक्षण, मुंबई, ओम बुक्स प्रकाशन.
९. प्रसाद, कामेश्वर., २००१. भारत का इतिहास, पटना, भारती भवन प्रकाशन.
१०. महाजन, बी. डी., १९६२. प्राचीन भारत का इतिहास, दिल्ली, सत्यनारायण ब्रदर्स.

3.5 OEC

Course Title	Women in Indian Society
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the scope of women's studies
	2. analyze the status of women in Indian society.
	3. the historical background of women's movement
	4. describe the changing roles of women in society
	5. evaluate the contribution of women saints, educators and politicians
Module 1(Credit 1):	Introduction to Women and Society
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the nature and scope of women's studies
	2. analyze the women's movements in India
	3. differentiate the changes in the status of women in Indian society
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Definition and scope of Women's studies b) Historical background of women's movements c) Changing roles of women in society
Module 2(Credit 1) :	Women's contribution to society
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the role of women saints in Bhakti movement

	2. analyze the contribution of Women as educators
	3. evaluate the work of women in politics.
Content Outline	<p>a) Women saints: Akka Mahadevi, Mirabai</p> <p>b) Women as Educators: Savitribai Phule, Begum Rokeya Sakhawat Hossain</p> <p>c) Women in Politics: Sarojini Naidu, Indira Gandhi</p>

Assignments/ Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project/ Assignment	----	50
Presentation /Seminar	----	
Attendance	---	
Total	-	

Reading List:

1. Altekar, A. S., 1966. The Position of Women in Hindu Civilization, Delhi, Motilal Banarsidass.
2. Chakravarti, Uma., and Roy, Kumkum., 1998. In Search of Our Past: A Review of the Limitations and Possibilities of Historiography of Women in Early India, Economic and Political Weekly.
3. Chakravarty, Uma., 2013. Rewriting History: The Life and Time of Pandita Ramabai (Reprint), Delhi, Zubaan.
4. Chattopadhyay, Anjana. Women Scientist in India, Delhi, National Book Trust India.
5. Desai, Neera., 1977. Women in Modern India, Bombay, Vora and Co.

6. Kumar, Neelam., 2009. Women in Science in India: A Reader, New Delhi, Oxford University Press.
7. Nanda, B. R., 1979. Bikes Publishing House, New Delhi.
8. Talim, Meena., 1972. Women in Early Buddhist Literature, Bombay, University of Bombay.
9. Thomas, P., 1967. Indian Women through the Ages, New York, Asia Publishing House.

मराठी :

१. आंबेडकर, बी. आर., २००४. हिन्दू स्त्रियाँ उन्नति, अवनती, नागपूर, सुगत प्रकाशन.
२. कोसंबी, दामोदार धर्मानंद., २००६. प्राचीन भारतीय संस्कृति व सभ्यता, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
३. देहाडराय, सरीता., २००९. भारतातील स्त्री अभ्यास - संस्था आणि व्यवहाराचा शोध, पुणे, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, विद्यापीठ पुणे.
४. देशमुख, शारदा., १९७३. शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन, पुणे, टि. म. वि. प्रकाशन.
५. पाटिल, पदमजा., जाधव, शोभना., २००७. भारतीय इतिहासातील स्त्रिया, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
६. पारधी, आर. एन., २००५. भारतीय स्त्री - जीवन व कर्तव्य, अमरावती, वेद मुद्रा प्रकाशन.
७. भागवत, विद्युत., २००९. स्त्रीवादी इतिहास - मीमांसा आणि व्यवहार, पुणे, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ.
८. बोर्डे-खडसे, सुनिता., व खडसे, संतोष., २०१०. ऐतिहासिक परीप्रेक्ष्यातील स्त्रिया, पुणे, शुभम पब्लिकेशन्स.
९. मून, मीनाक्षी., २००२. फुले आंबेडकरी स्त्री चळवळ, नागपूर, समता प्रकाशन.
१०. मून, मीनाक्षी., पवार, उर्मिला. आम्हीही इतिहास घडविला, पुणे, सुगावा प्रकाशन.
११. कसबे, रावसाहेब. डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना, नागपूर, सुमन प्रकाशन.
१२. वांबूरकर, डॉ.जास्वंदी ., २०२२, इतिहास, स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावी शिखरकर, पुणे, सुनिधी प्रकाशन.

हिंदी :

१. कुमार, राधा., अनुवाद एवं संपादन, सिंह, रमाशंकर., २००९. स्त्रीसंघर्ष का इतिहास, नई दिल्ली, वाणी प्रकाशन.
२. चतुर्वेदी, हेरम्ब., २०१६. दास्तान मुगल महिलाओं की, नई दिल्ली, राजकमल प्रकाशन.
३. प्रकाश, ओम. प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृति, दिल्ली, मोतीलाल बनारसीदास.
४. मालती, के. एम्., २०१०. स्त्री विमर्श: भारतीय परिप्रेक्ष्य, नई दिल्ली, वाणी प्रकाशन.
५. सहाय, शिवस्वरूप., २००४. प्राचीन भारत का सामाजिक और आर्थिक इतिहास, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास.

3.5 OEC

Course Title	International Tourism
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. identify the fundamental concepts and trends of international tourism
	2. elucidate the major components of the international tourist industry
	3. describe the major tourist destinations in various parts of the world
	4. evaluate the challenges and impact on tourism from contemporary developments
Module 1 (Credit 1):	Meaning and scope of international tourism
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the meaning, history and trends of international tourism
	2. demonstrate an understanding of the history and purpose of various international tourist organizations
Content Outline	<p>a) International tourism: definitions and history</p> <p>b) Tourism Organizations: International Air Transport Association (IATA), International Civil Aviation Organization (ICAO), World Tourism Organization (WTO), Universal Federation of Travel Agents Association (UFTAA), Pacific Air Travel Association (PATA)</p> <p>c) Major trends and international tourism markets -inbound and outbound tourism statistics, emerging markets</p>
Module 2 (Credit 1):	The business of international tourism

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the major tourist destinations in various parts of the world
	2. comprehend the major components of the business and structure of international tourism
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) World travel geography- the three IATA areas (one destination from each IATA area) b) Cruise Lines: Star Cruises, Cruises in Mediterranean Sea and Eurail Packages c) Challenges and upheavals faced in the recent past- wars and Covid-19

**Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)
(suggested)**

Formative Assessment		
	Internal	External
Try locating a few tour operators and compare the various international destination packages offered by them	-	50
Gather information and prepare a short video/ presentation on the new and emerging travel destinations around the world	-	
Interview a few people who have recently travelled abroad and document their successes and challenges in planning and organizing their trip	-	
Total	-	

Reading List:

1. Burkhart, A. J., and Medlick., 1974. Tourism - Past, Present and Future, London, Heinemann.
2. Harris, Robert., and Joy, Howard., 1996. Dictionary of Travel, Tourism and Hospitality Terms, Melbourne, Hospitality Press.
3. Holloway, Christopher., 1989. The Business of Tourism, London, Pitman Publishing.
4. Kamra, Krishnan K., 1997. Tourism: Theory, Planning and Practice, New Delhi, Indus.
5. Lew, Alan., Hall, C. Michael., Timothy, Dallen J., 1999. World Geography of Travel and Tourism: A Regional Approach, Butterworth-Heinemann.
6. Sharma, Sunil., 2007. Emerging International Tourism Markets, Rajat Publications.
7. UNWTO., 2010. Basic Concepts and Definitions: Travel and Tourism, Moldova.
8. UNWTO., 2019. International Tourism Highlights, Madrid.
9. UNWTO., 2020. COVID-19: UNWTO Calls on Tourism to be Part of Recovery Plans, Madrid, Spain.
10. Lonely Planet Guides Magazine Issues of Conde Nast Traveller and Lonely Planet.

मराठी :

१. कुलकर्णी, संजय., २०२१. जागतिक पर्यटन आणि त्याचे नियमन, नागपूर, स्पंदन पब्लिकेशन्स.
२. जाधव, अनिल., २०१७. पर्यटन धोरणे आणि नियोजन, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ.
३. पाटील, सुरेश., २०१८. प्रवास व पर्यटन उद्योग, मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
४. बागुल, रमेश., २०१९. पर्यटन आणि संस्कृती, पुणे, नवल पब्लिकेशन्स.
५. महाजन, मंगेश., २०१९. पर्यटन व्यवसायाचे नियोजन आणि धोरणे, औरंगाबाद, विद्या प्रकाशन.

हिंदी :

१. शर्मा, आर. के., २०१८. पर्यटन उद्योग एवं प्रबंधन, जयपुर, राजस्थान पब्लिकेशन।
२. गुप्ता, सतीश., २०१६. यात्रा और पर्यटन: एक अध्ययन, नई दिल्ली, सेंटर फॉर टूरिज्म स्टडीज़।
३. वर्मा, मुकेश., २०१९. भारत में पर्यटन विकास, लखनऊ, उत्तर प्रदेश हिंदी संस्थान।
४. सिंह, अनिल., २०२०. पर्यटन के आर्थिक और सांस्कृतिक प्रभाव, वाराणसी, काशी हिंदू विश्वविद्यालय।
५. मिश्रा, संजय., २०१५. आधुनिक पर्यटन और यात्री सुरक्षा, नई दिल्ली, प्रभात प्रकाशन।

3.6 AEC (Modern Indian Language)

3.7. Major Core

Course Title	Contemporary India (1947 C.E.-2000 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the political developments in post -independent India
	2. analyse the evolution of democratic institutions and their role in shaping modern India.
	3. examine the impact of economic reforms and social policies on different sections of society.
	4. evaluate India's foreign policy strategies.
	5. explain cultural and technological changes that contributed to India's modernization.
Module 1 (Credit 1): Consolidation of India as a Nation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the integration of princely states and its significance for national unity.
	2. examine the process of framing of Indian Constitution.
	3. analyze the policies and vision of the Nehruvian era.
Content Outline	a) Partition and integration of Princely States and the challenges to National unity. b) Framing of the Indian Constitution and its impact on Nation-building. c) Nehru Era: Five Year Plans, Linguistic Reorganization and Foreign Policy.

Module 2 (Credit 1) : Political Developments and International Conflicts	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the evolution of political parties in independent India.
	2. examine major international conflicts and their impact on Indian politics
	3. evaluate the causes and consequences of the Emergency (1975–1977)
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Evolution of Political Parties. b) International conflicts: Indo-China War (1962) and Indo-Pak Wars (1965, 1971). c) The Emergency (1975-1977): Causes and Impact.
Module 3 (Credit 1) : Economic and Political Transformations (1980-2000)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the 1991 economic reforms and their socio-economic consequences.
	2. examine agricultural challenges and the impact of the Green Revolution.
	3. analyse the political transformation as Coalition politics, rise of regional parties and issues of reservation policy.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) The 1991 Economic Reforms: Liberalization, (New Economy Policy), Globalization, Privatization, IT Sector growth b) Agricultural Crises, Green Revolution, Rural Credit c) Coalition Politics, Rise of Regional Parties, Communalism
Module 4 (Credit 1) : Social Transformation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain constitutional provisions related to tribal rights.

	2. examine the role of backward class commissions in promoting social justice.
	3. discuss women's issues and state responses in post-independent India.
Content Outline	a) Fifth and sixth schedule of the constitution (tribal rights) b) Backward Class Commission to Mandal Commission c) Committee on the Status of Women in India (Towards Equality Report, 1974)

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
Research project / presentation on major political developments in post-independent India (Constitution, Nehruvian era, Emergency, etc.)	10
Assignment / presentation on democratic institutions and their role in nation-building (Parliament, Judiciary, Federalism, Elections)	10
Assignment on economic reforms and social policies with reference to different sections of society (Green Revolution, 1991 reforms, welfare policies)	10
Field visit / virtual tour and report writing on institutions such as Parliament Museum, Nehru Memorial Museum, or Archives related to contemporary history	10
Group discussion / role play / PPT or video presentation on India's foreign policy or cultural and technological changes in modernization	10
Total	50

Reading list:

English

1. Austin, Granville., 1966. The Indian Constitution: Cornerstone of a Nation, Oxford, Oxford University Press.
2. Basu, D. D., 2019. Introduction to the Constitution of India (24th Edition), New Delhi, LexisNexis.
3. Bhatia, Krishna., 1971. The Ordeal of Nationhood: A Social Study of India Since Independence 1947-1970, New York, Atheneum.
4. Brass, Paul R., 1994. The Politics of India Since Independence, Cambridge, Cambridge University Press.

5. Chandra, Bipan., 2008. India Since Independence, New Delhi, Penguin Books.
6. Chandra, Bipan., Mukherjee, Mridula., Mukherjee, Aditya., 1999. India After Independence, New Delhi, Viking Penguin.
7. Frankel, Francine R., 2005. India's Political Economy 1947-2004, Oxford, Oxford University Press.
8. Gopal, S., 1984. Jawaharlal Nehru: A Biography, New Delhi, Oxford University Press.
9. Guha, Ramachandra., 2007. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy, New Delhi, HarperCollins.
10. Khilnani, Sunil., 1999. The Idea of India, New York, Farrar Straus and Giroux.
11. Kohli, Atul., 2010. Democracy and Development in India: From Socialism to Pro-Business, Oxford, Oxford University Press.
12. Pylee, M. V., 2016. India's Constitution, New Delhi, S Chand Publishing.
13. Roy, Tirthankar., 2011. The Economic History of India 1857-2010, Oxford, Oxford University Press.
14. Tharoor, Shashi., 1997. India from Midnight to the Millennium, New Delhi, Arcade Publishing.

मराठी :

१. देशपांडे, व. तू., २०१७. स्वातंत्र्योत्तर भारताचा इतिहास, पुणे, के. सागर पब्लिकेशन्स.
२. चंद्र, बिपिन., अनुवाद, पारधी., फडके., जोशी., नातू., क्षीरसागर., २०१७. इंडिया सिन्स इंडीपेंडन्स, पुणे, के. सागर पब्लिकेशन्स.
३. कठारे, अनिल., २०१९. आधुनिक भारताचा इतिहास, नांदेड, कल्पना प्रकाशन.
४. मोरया, युवराज., २०१९. समकालीन भारताचा इतिहास १९४७-२०००, पुणे, प्रगती बुक प्रकाशन.
५. भामरे, जितेंद्र., २०१४. आधुनिक व समकालीन भारताचा इतिहास १८५७-२०००, मुंबई, शेठ पब्लिकेशन.
६. सोमकुवर, व्ही. जी., २०१९. समकालीन भारताची निर्मिती १९५०-२०१५, पुणे, प्रशांत पब्लिकेशन.
७. वैद्य, सुमन., कोठेकर, शांता., २००४. स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०, नागपूर, श्री साईनाथ प्रकाशन.
८. शेख, गफूर., २००५. आधुनिक भारताचा इतिहास १७६५-१९८४, जळगाव, प्रतिभा प्रकाशन.
९. कोलारकर, श. गो., १९८७. आधुनिक भारताचा इतिहास १८५७-१९६५, नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
१०. पाटील, र. ब., २०१९. भारताचा सामाजिक व सांस्कृतिक इतिहास, पुणे, डाय पब्लिकेशन.
११. फडके, य. द., २०२१. नेहरू ते नरेंद्र मोदी भारताचा राजकीय प्रवास, पुणे, सुचक प्रकाशन.
१२. देशमुख, र., २०१८. भारतीय अर्थव्यवस्थेचा इतिहास, पुणे, डायमंड प्रकाशन.

3.8 CC

SEMESTER IV

4.1 Major (Core)

Course Title	History of Early Medieval India (7th century to 1526 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. recognize the transition phases of ancient to medieval India
	2. examine the Muslim invasions in India
	3. describe the establishment of Delhi sultanate
	4. discuss the administration of various rulers
	5. illustrate the socio-economic and cultural life
Module 1 (Credit 1): Transition phase from Ancient to Medieval	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the concept of transition ancient to medieval India
	2. analyse the decline of Gupta empire and rise of regional kingdoms
	3. recognise the emergence of Rajput's rule
Content Outline	a) Decline of the Guptas b) Harshavardhana, Pulakesin II c) Emergence of Rajputs rule

Module 2 (Credit 1): Delhi Sultanate	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. compare the foreign invasions in India
	2. discuss the establishment of Delhi sultanate 3. criticise the administration of various sultans of Delhi Sultanate
Content Outline	a) Foreign Invasions: Muhammad bin Qasim, Mahmud Ghazni, Muhammad Ghori b) Establishment of Delhi Sultanate: Qutb-ud-din-Aibak, Iltutmish, Raziya Sultan c) Expansion and Consolidation of Delhi Sultanate: Alauddin Khilji, Muhammad Bin Tughlaq, Firoz Shah Tughlaq
Module 3 (Credit 1): The Vijayanagara Empire and The Bahamani Kingdom	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the establishment of Vijayanagara empire
	2. describe the achievement of Krishnadevaraya
	3. analyse the Bahamani kingdom
Content Outline	a) Vijayanagara Empire: Harihara and Bukka, Krishnadevaraya b) Decline of Vijaynagara Empire c) Bahamani Kingdom: Establishment and Decline
Module 4 (Credit 1): Socio-Economic and cultural life	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. compare the socio-cultural and economic life under Delhi Sultanate

	2. discuss the socio-cultural and economic life under Vijayanagara empire
	3. criticize the art and architecture under Bahamani kingdom
Content Outline	a) Socio-economic and Cultural Life under Delhi Sultanate b) Socio-economic and Cultural Life under Vijaynagara empire c) Art and Architecture under Bahamanis

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	30	50
Presentation/ Test/ Seminar/	20	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

English:

1. Chandra, Satish., 1997. Medieval India: From Sultanate to the Mughals, Delhi, Har Anand Publication
2. Chandra, Satish., 2007. History of Medieval India, New Delhi and Mumbai, Orient Blackswan.
3. Chitnis, K. N., 2003. Medieval Indian History, New Delhi, Atlantic Publishers.

4. Majumdar, R. C., 1957–1971. History and Culture of the Indian People, Vol. V, VI, VII (V – The Struggle for Empire, VI – The Delhi Sultanate, VII – The Maratha Supremacy), Bombay, Bharatiya Vidya Bhavan.
5. Nizami, K. A., 1966. Studies in Medieval Indian History and Culture, Allahabad, Kitab Mahal.
6. Rizvi, S. A. A., 1987. The Wonder that was India, London, Sidgwick & Jackson.
7. Salatore, B. A., 1934. Social and Political Life in the Vijaynagara Empire (A.D. 1346–1646), 2 Vols., Madras, B. G. Paul and Company.
8. Stein, Burton. Peasant State and Society in Medieval South India, New Delhi, Oxford University Press.
9. Stein, Burton., 1989. Vijaynagar, London, Cambridge University Press.
10. Thapar, R., 2002. Early India: From the Origins to A.D. 1300, Berkeley and Los Angeles, University of California Press.
11. Sastri, K. A. Nilakanta., 1976. A History of South India (Fourth Edition), New Delhi, Oxford University Press.
12. Gopal, Lallanji., 1965. The Economic Life of Northern India, A.D. 700–A.D. 1200, Delhi, Motilal Banarsidass.
13. Maity, S. K., 1970. Economic Life in Northern India in the Gupta Period (A.D. 300–550) (Second Revised Edition), Delhi, Motilal Banarsidass.
14. Majumdar, R. C., Dasgupta, K. K. (eds.), 1981–1982. A Comprehensive History of India, Vol. III: The Gupta Empire and After (A.D. 300–985), Part I and II (Relevant Chapters), New Delhi, People's Publishing House.
15. Habib, Mohammad., and Nizami, K. A., 1987. Comprehensive History of India, Vol. V: A.D. 1206–1526, The Delhi Sultanate, Delhi, PPH.
16. Sherwani, H. K., Joshi, P. M. (Jt. ed.), 1973. History of Medieval Deccan (1295–1724), Vol. I, Hyderabad, The Government of Andhra Pradesh Publication.
17. Sharma, R. S., 2001. Early Medieval Indian Society, Delhi, Orient Longman.
18. Wink, Andre., 2001. Al-Hind: The Making of the Indo-Islamic World, The Slave Kings and the Islamic Conquest 11th–13th Centuries, Vol. I & II, New Delhi, O. U. P.
19. Mehta, J. L., 1983. Advanced History of Medieval India, Vol. III (Society and Culture), New Delhi, Sterling.
20. Karashima, N., 1992. Towards a New Formation: South Indian Society Under Vijaynagar, Delhi, O. U. P.

मराठी :

१. मारुडकर, मदन., २००२. भारताचा इतिहास (इ.स. ६५० ते १५५०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.

२. बारगळ, बालकृष्ण., व ढवळे, प्रभाकर., १९६४. मध्यकालीन भारत (१२०६ ते १७०७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
३. मारडीकर, मदन., १९९७. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (१००० ते १७०७), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
४. भिडे, गजानन., नलावडे, विजय., नाईकनवरे, वैजयंती., २००२. मध्ययुगीन भारत (सामाजिक आर्थिक आणि सांस्कृतिक इतिहास), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
५. काळे, म. वा., १९९७. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १००० ते १७०७), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
६. मेहता, जे. एल., (अनु. मा. कृ. पारधी), २००४. मध्ययुगीन भारताचा बृहत इतिहास, खंड पहिला, पुणे, के. सागर पब्लिकेशन्स.
७. देशपांडे, व्ही. टी., २००३. भारताचा इतिहास (इ.स. ६५० ते १५५०), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
८. गर्दे, प्रभाकर., २००५. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०५ ते १७०७), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
९. शिंदे, पी. एन., व पवार, विश्वनाथ., २००७. मुघलकालीन भारताचा इतिहास (इ.स. १५२६ ते १७०७), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
१०. देशमुख, मा. मा., १९९८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १७६१), नागपूर, विश्वभारती प्रकाशन.
११. वझे, अरविंद., १९८७. मध्ययुगाच्या उत्तरार्धातील भारत (इ.स. १५२६ ते १८१८), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
१२. कोलारकर, श. गो., १९९२. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १७०७), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
१३. कुळकर्णी, वि. वी., व नेवासकर, अशोक., १९७८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १५२६), पुणे, गो. य. राणे प्रकाशन.
१४. चंद्र, सतीश., (अनु. अनिल काळे), २०११. मध्ययुगीन भारत - दिल्लीची सुलतानशाही (१२०६ ते १५२६), पुणे, के. सागर पब्लिकेशन्स.
१५. खाबडे, दिनकर., १९९७. मोगलकालीन भारताचा इतिहास (इ.स. १५२६-१७०७), औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
१६. कोलारकर, श. गो., १९९०. भारताचा इतिहास: प्राचीन व मध्ययुगीन (प्रारंभापासून ते १७०७ पर्यंत), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
१७. कुळकर्णी, वि. वी., व नेवासकर, अशोक., १९९८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६-१७०७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१८. कठारे, अनिल., वाघ, संदेश., मंजुळकर, अंबादास., २०११. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १००० ते १७०७), सोलापूर, अक्षरलेण प्रकाशन.

१९. आचार्य, कृ. अ., व आपटे, भा. कृ., १९७८. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १२०६-१७६१), नागपूर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.

२०. केशद्वीवार, के. मु., १९९२. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १२०६-१५२६), नागपूर, पडगिलवार प्रकाशन.

२१. फडनाईक, चंद्रशेखर., २०००. प्राचीन व मध्ययुगीन भारत, नागपूर, विद्या प्रकाशन.

२२. सिद्धिकी, एन. ए., (अनु. प्र. ल. सासवडकर), २००६. मोगलकालीन महसूल पद्धती, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.

हिंदी :

१. गुप्त, मानिक लाल., २००६. मध्यकालीन भारत का इतिहास (१२०० ई. से १५५६ ई.), कानपुर, साहित्य रत्नालय.

२. गुप्त, मानिक लाल., २००३. भारत का इतिहास (प्रागैतिहासिक काल से आधुनिक काल तक), नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स.

३. परुथी, आर. के., २००९. मध्यकालीन भारत का आर्थिक इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस.

४. परुथी, आर. के., २०१०. मध्यकालीन भारत का सामाजिक एवं सांस्कृतिक इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस.

५. सेंगर, शैलेंद्र., २००५. मध्यकालीन भारत का इतिहास, नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स.

4.2 Major (Core)

Course Title	History of Indian Women
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. assess the status of women in Indian society.
	2. evaluate the changes in the status of women in Indian society.
	3. identify the importance of women's History
	4. discuss the various concepts of women's history.
Module 1(Credit 1):	Women in Ancient India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the status of women in Harappan Civilization
	2. analyze the position of women in Vedic and post Vedic society.
	3. examine the role of women in Buddhism and Jainism
Content Outline	a) Reflection of women in art of Harappan civilization
Module 2(Credit 1):	Women in Medieval India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	<ol style="list-style-type: none"> 1. examine the role of women saints in Bhakti Movement. 2. analyze the role of women in politics during Sultanate and Mughal Era. 3. analyze the role of women in politics during
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> a) Women in Bhakti Movement: Mirabai, Janabai, Akkamadevi b) Women in Sultanate and Mughal Era: Razia Sultan, Noor Jahan, Chand Bibi c) Women in Maratha Empire: Jijabai, Tarabai, Ahilyabai Holkar
Module 3 (Credit 1): Women in Modern India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	<ol style="list-style-type: none"> 1. discuss the Social Reform Movement and women in 19th century
	<ol style="list-style-type: none"> 2. examine the role of women in Revolutionary Movement
	<ol style="list-style-type: none"> 3. analyze the participation of women in Gandhian Movement
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> a) Social Reform Movement: Brahma Samaj, Arya Samaj, Satyashodhak Samaj b) Women in Revolutionary Movement c) Women in Gandhian Movement
Module 4 (Credit 1): Women in Post-Independent India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. evaluate the suffering and trauma of women during partition of India
	2. discuss women's rights as enunciated in Indian constitution
	3. examine the achievements of women in Science and Technology
Content Outline	<p>a) Women and Partition – Trauma, dislocation and disruption.</p> <p>b) Indian Constitution and women's rights.</p> <p>c) Women's contribution to science and technology: Health, Space, IT sector.</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project/ Assignment /Field Visit	30	50
Presentation /Seminar	15	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading List:

English

1. Altekar, A. S., 1966. *The Position of Women in Hindu Civilization*, Delhi, Motilal Banarsidass.
2. Chakravarti, Uma., and Roy, Kumkum., 1998. *In Search of Our Past: A Review of the Limitations and Possibilities of Historiography of Women in Early India*, Economic and Political Weekly.
3. Chakravarty, Uma., 2013. *Rewriting History: The Life and Time of Pandita Ramabai (Reprint)*, Delhi, Zubaan.
4. Chattopadhyay, Anjana. *Women Scientist in India*, Delhi, National Book Trust India.
5. Desai, Neera., 1977. *Women in Modern India*, Bombay, Vora and Co.
6. Gupta, Namita., 2019. "Analysing Gender Gap in Science: Government of India Initiatives." *Current Science*, Vol. 116, No. 11.
7. Kosambi, Meera., 1996. "Anandibai Joshee: Retrieving a Fragmented Feminist Image." *Economic and Political Weekly*, Vol. 31, No. 49, pp. 3189–3197.
8. Krishna, Sumi., and Chadha, Gita., 2015. *Feminists and Science: Critiques and Changing Perspectives in India*, Vol. I, Kolkata, Stree-Samya.
9. Kumar, Neelam., and Burton, Antoinette M., 2009. *Women and Science in India: A Reader*, New Delhi, Oxford University Press.
10. Kumar, Neelam., 2009. *Women in Science in India: A Reader*, New Delhi, Oxford University Press.
11. Nanda, B. R., 1979. *Bikes Publishing House*, New Delhi.
12. Sonalkar, Wandana., 2014. *We Also Made History (Translation)*, Moon, Minakshi., Pawar, Urmila., New Delhi, Zubaan.
13. Talim, Meena., 1972. *Women in Early Buddhist Literature*, Bombay, University of Bombay.

14. Thomas, P., 1967. Indian Women through the Ages, New York, Asia Publishing House.

Blogs & Online Resources:

1. Indian Academy of Sciences, "The Women Scientists of India Biographical and Autobiographical Essays",
2. https://www.ias.ac.in/Initiatives/Women_in_Science/The_Women_Scientists_of_India;
3. Viswakarma, Ravi, "Dr. Kamala Sohonie : Breaking the barriers in the history of Indian Science, n.d. IISER, <https://scicomm.iiserkol.ac.in/docs/1/pages/kamala.html>

मराठी :

१. आंबेडकर, बी. आर., २००४. हिन्दू स्त्रियाँ उन्नति, अवनती, नागपूर, सुगत प्रकाशन.
२. कोसंबी, दामोदार धर्मानंद., २००६. प्राचीन भारतीय संस्कृति व सभ्यता, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
३. देहाडराय, सरीता., २००९. भारतातील स्त्री अभ्यास - संस्था आणि व्यवहाराचा शोध, पुणे, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, विद्यापीठ पुणे.
४. देशमुख, शारदा., १९७३. शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन, पुणे, टि. म. वि. प्रकाशन.
५. पाटिल, पदमजा., जाधव, शोभना., २००७. भारतीय इतिहासातील स्त्रिया, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
६. पारधी, आर. एन., २००५. भारतीय स्त्री - जीवन व कर्तव्य, अमरावती, वेद मुद्रा प्रकाशन.
७. भागवत, विद्युत., २००९. स्त्रीवादी इतिहास - मीमांसा आणि व्यवहार, पुणे, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ.
८. बोर्डे-खडसे, सुनिता., व खडसे, संतोष., २०१०. ऐतिहासिक परीप्रेक्ष्यातील स्त्रिया, पुणे, शुभम पब्लिकेशन्स.
९. मून, मीनाक्षी., २००२. फुले आंबेडकरी स्त्री चळवळ, नागपूर, समता प्रकाशन.
१०. मून, मीनाक्षी., पवार, उर्मिला. आम्हीही इतिहास घडविला, पुणे, सुगावा प्रकाशन.

११. कसबे, रावसाहेब. डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना, नागपूर, सुमन प्रकाशन.

१२ .वांबूरकर, डॉजास्वंदी ., २०२२इतिहास ., स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावरी शिरूरकर , पुणे, सुनिधी प्रकाशन.

हिंदी :

१. कुमार, राधा., अनुवाद एवं संपादन, सिंह, रमाशंकर., २००९. स्त्रीसंघर्ष का इतिहास, नई दिल्ली, वाणी प्रकाशन.

२. चतुर्वेदी, हेरम्ब., २०१६. दास्तान मुगल महिलाओं की, नई दिल्ली, राजकमल प्रकाशन.

३. प्रकाश, ओम. प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृति, दिल्ली, मोतीलाल बनारसीदास.

४. मालती, के. एम्., २०१०. स्त्री विमर्श: भारतीय परिपेक्ष्य, नई दिल्ली, वाणी प्रकाशन.

५. सहाय, शिवस्वरूप., २००४. प्राचीन भारत का सामाजिक और आर्थिक इतिहास, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास.

4.3 Minor Stream

Course Title	Medieval and Modern Indian History
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	5. analyse major political developments from the medieval to the modern period of Indian history.
	6. assess the rise of regional powers, cultural interactions, and formation of regional identities.
	7. evaluate impact of colonial rule and different forms of resistance and the growth of Indian nationalism.
Module 1- (Credit 1) Systems of Governance in Medieval India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	4. recognize how foreign travellers' writings help us understand polity, society, economy, and administration in Medieval India.
	5. describe the main features of Medieval Indian administration, including the Delhi Sultanate and Mughal systems.
	6. identify and compare important systems like Iqta, Mansabdari and Turkan-i-Chahalgani and their role in governance.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Indian polity, society and economy through foreign eyes (Alberuni, Ibn Batuta, Bernier) b) Delhi Sultanate-Turkan -I Chahalgani, Iqta system, Daagh, Chehra system c) Mughals-Revenue system (Sher Shah Suri and Todar Mal), Mansabdari system
Module 2 (Credit 1): Synthesis and Assimilation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze the impact of Bhakti, Sufi, and Sikh movements on Indian society and culture.
	2. explain the key features of Indo-Islamic architecture and show how cultural synthesis shaped its distinctive style.
	3. describe the key characteristics and themes of miniature painting in Indian art.

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Bhakti and Sufi Movements, Sikhism b) Indo-Islamic Architecture c) Miniature Painting
------------------------	--

Module 3 (Credit 1): Colonialism and Social Reforms

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze the economic, social, and cultural impacts of colonialism on Indian society.
	2. explain the major causes and consequences of the Revolt of 1857 and its impact on India's struggle for independence.
	3. compare the ideologies, methods, and achievements of Brahma Samaj, Arya Samaj, and Satyashodhak Samaj.

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Colonialism and its Impact. b) The Revolt of 1857: Causes and Consequences c) Social Reform Movement: Brahma Samaj, Arya Samaj and Satyashodhak Samaj
------------------------	--

Module 4 (Credit 1): Indian National Movement and Partition

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the significance of the Swadeshi Movement in promoting nationalism and self-reliance in India.
	2. analyze the impact of Gandhi's leadership and movements in India's struggle for independence.
	3. evaluate the long-term consequences of the Partition of India and its relevance to contemporary issues in the region.

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Swadeshi Movement b) Mahatma Gandhi and Indian National Movement c) Impact of Partition of India
------------------------	---

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
Research Projects/ Presentation on 'Systems of Governance in Medieval India'	10
Review of books by medieval Indian foreign travelers,	10
Field visits and report writing to museums/ historical sites related to medieval and Modern History.	10
Role plays and its video shooting on the Heroes of the "Indian National Movement"	10
Review and report writing on major historical films related to the Indian national movement.	10

Reading list:

English:

1. Barnwal, Mahesh Kumar., 2022. A Brief History of India, New Delhi, Cosmos Publication.
2. Bipan, Chandra., 1989. India's Struggle for Independence, 1857–1947, New Delhi, National Book Trust.
3. Chandra, Satish., 1997. Medieval India: From Sultanate to the Mughals, Part II, New Delhi, Har-Anand Publications.
4. Chandra, Satish., 2007. History of Medieval India, New Delhi, Orient Blackswan.
5. Grover, B. L., and Grover, S., 1994. A New Look at Modern Indian History, New Delhi, S. Chand and Co.
6. Habib, Irfan., 1982. Atlas of the Mughal Empire, New Delhi, Oxford University Press.
7. Kavar, Vishwajeet., 2024. Modern Indian History, Pune, PMF IAS.
8. Majumdar, B. B., 1965. Indian Political Associations and Reform of Legislature, 1818–1917, Calcutta, Firma Mukhopadhyaya.
9. Pannikar, K. M., 1963. The Foundation of New India, London, George Allen and Unwin.
10. Sastri, K. A. Nilakanta., 1955. A History of South India: From Prehistoric Times to the Fall of Vijayanagar, Madras, Oxford University Press.

11. Sarkar, Sumit., 1985. Modern India, New Delhi, Macmillan India Ltd.
12. Sharma, R. S., 2001. Early Medieval Indian Society: A Study in Feudalisation, New Delhi, Orient Longman.
13. Singh, Upinder., 2008. A History of Ancient and Early Medieval India, New Delhi, Pearson Education India.
14. Stein, Burton., 1980. Peasant State and Society in Medieval South India, Delhi, Oxford University Press.
15. Streusand, Douglas E., 1989. The Formation of the Mughal Empire, Delhi, Oxford University Press.
16. Tripathi., and Bansal, Sonali., 2025. Modern Indian History, New Delhi, McGraw Hill Education.

मराठी :

१. हबीब, इरफान., २०२०. मध्ययुगीन भारत: एक संस्कृतीचा अभ्यास, भारत, नॅशनल बुक ट्रस्ट.
२. ओक, शशिकांत., २००९. भारताचा राजकीय इतिहास - आधुनिक युग, मुंबई, मॅजेस्टिक पब्लिकेशन्स.
३. करंदीकर, शंकर., २००८. भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन, पुणे, मेहता पब्लिशिंग.
४. खंडेकर, विकास स., २०२०. मुघलकालीन भारत (१५२६-१७५७), पुणे, निराली प्रकाशन.
५. ग्रोवर, बी. एल., २०२२. आधुनिक भारताचा इतिहास: एक नवीन मूल्यमापन, नवी दिल्ली, एस. चांद पब्लिशिंग.
६. चौबळ, जे. एस., १९९२. असे होते मुघल, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ.
७. चन्द्र, सतीश., २००९. मध्ययुगीन भारत: मुघल साम्राज्य १५२६-१७४८, नवी दिल्ली, ओरिएंट ब्लॅकस्वान.
८. महाजन, वि. द., २०२४. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, S. Chand and Company Ltd.
९. मेहेंदळे, गौरव., २०१५. आधुनिक भारत: परिप्रेक्ष्य व विश्लेषण, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
१०. प्रभू पंडित, एस., पाटिल., २०१२. आधुनिक भारताचा सामाजिक इतिहास, पुणे, सुगावा प्रकाशन.
११. भोगे, मुकेश., २०२०. एम.पी.एस.सी. आधुनिक भारताचा इतिहास, नागपूर, साकेत प्रकाशन.
१२. मोरघा, युवराज., शिरोडकर, संध्या., २०१९. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५७-१९४७), मुंबई, किंडल डायरेक्ट पब्लिशिंग.
१३. महाडिक, घनश्याम., गाव्हणे, किशोरकुमार., सांवळे, दीपा., २०१९. मुघल कालीन भारताचा इतिहास (१५२६-१७०७), जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन.
१४. वैद्य, सुमन., कोठेकर, शांता., २०१५. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९२० ते १९४७), पुणे, श्री साईनाथ प्रकाशन.

१५. सतीश, चंद्र., / काळे, अनिल. (संपादक), २०१८. मध्ययुगीन भारत – खंड १: दिल्लीची सुलतानशाही (१२०६-१५२६), के. सागर पब्लिकेशन्स.

१६. देशमुख, दे. मा. दिल्ली सुलतानशाहीचा इतिहास.

१७. सरकार, जदुनाथ. मुघल साम्राज्याचा ज्हास (खंड १-४).

हिन्दी :

१. बन्धोपाध्याय, शेखर., २००४. आधुनिक भारत, हैदराबाद, ट्यूलिप पब्लिकेशन.

२. गोवर, बी. एल., व यशपाल., २०२४. आधुनिक भारत का इतिहास, नई दिल्ली, एस चंद एंड कंपनी.

३. चन्द्र, बिपिन., २०१०. भारत का स्वतंत्रता संग्राम, नई दिल्ली, नेशनल बुक ट्रस्ट.

४. चंद्र, सतीश., २०१८. मध्यकालीन भारत का इतिहास (भाग-१: दिल्ली सल्तनत १२०६-१५२६ ई.), नई दिल्ली, के. सागर पब्लिकेशन्स.

५. चंद्र, सतीश., २०१९. मध्यकालीन भारत का इतिहास (भाग-२: मुगल काल १५२६-१७४८ ई.), नई दिल्ली, ओरिएंट ब्लैकस्वान / पीपुल्स पब्लिशिंग हाउस.

६. थापर, रोमिला., २०१८. भारतीय इतिहास के स्रोत (७वीं-१६वीं सदी), नई दिल्ली, नेशनल बुक ट्रस्ट.

७. सरकार, जदुनाथ., २०११. भारत का मध्यकालीन इतिहास (राजनीतिक और सैन्य दृष्टि से), पटना, विद्यार्थी ग्रंथालय.

८. शर्मा, एल. पी., २०१०. आधुनिक भारत का इतिहास, आगरा, लक्ष्मी नारायण अग्रवाल.

९. शर्मा, आर. एस., २०१७. प्राचीन और मध्यकालीन भारत का सामाजिक-आर्थिक इतिहास, नई दिल्ली, ओरिएंट ब्लैकस्वान.

१०. शास्त्री, के. ए. नीलकंठ., २०१५. दक्षिण भारत का इतिहास (सातवाहन से विजयनगर तक), वाराणसी, चौखंबा प्रकाशन.

११. सेन, सुरेन्द्रनाथ., २०१३. मध्यकालीन भारत का राजनैतिक इतिहास, नई दिल्ली, लोकभारती प्रकाशन.

१२. सिंह, वी. के., २०२२. भारत में राष्ट्रवाद, गाजियाबाद, प्रलेक प्रकाशन.

१३. सावरकर, विनायक दामोदर., २०२०. १८५७ का स्वातंत्र्य समर, नई दिल्ली, प्रभात प्रकाशन.

१४. शुक्ला, रामलखन., २०२०. आधुनिक भारत का इतिहास, नई दिल्ली, हिंदी माध्यम कार्यान्वयन.

१५. लुनिया, बी. एन., २०१४. भारत का सांस्कृतिक इतिहास (प्राचीन से मध्यकालीन काल तक), जयपुर, लक्ष्मी नारायण अग्रवाल पब्लिशर्स.

१६. मजूमदार, अशोक कुमार., २०१६. भारतीय सभ्यता और संस्कृति का विकास (प्राचीन से मध्यकालीन काल तक), नई दिल्ली, अटलांटिक पब्लिशर्स.

१७. हबीब, इरफ़ान., २०२०. मध्यकालीन भारत: समाज, संस्कृति और अर्थव्यवस्था का अध्ययन, नई दिल्ली, नेशनल बुक ट्रस्ट.

4.4 OEC

Course Title	Subaltern Movements in India
Course Credit	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explore the concept of subalternity and its application in understanding history and society
	2. discuss the Concept and Theories of Subalternity
	3. examine the origin, development, and impact of subaltern movements in India.
	4. analyze the socio-Political Impact of Subaltern Movements
Module 1 (Credit 1):	Introduction to Subaltern Studies
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the Concept of Subaltern
	2. examine the Emergence of Subaltern Studies
	3. analyze Ranajit Guha's Contributions
	4. assess the impact of Subaltern Movements on Society
Content Outline	<p>a) Definition of Subaltern: Antonio Gramsci</p> <p>b) Subaltern Studies in India: Ranajit Guha, Partha Chaterjee, Gayatri Spivak</p> <p>c) Impact of Subaltern movements on society.</p>
Module 1 (Credit 1):	Subaltern Movements in India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. identify key Movements and Their Characteristics
	2. examine the causes and features of significant Peasant Movements
	3. evaluate the impact of caste-based resistance movements
Content Outline	<p>a) Tribal Uprisings: Halba Rebellion, Bhil Movement</p> <p>b) Peasant and Labour Movements: Indigo Revolt, Bombay Textile Worker's Movement, 1982</p> <p>c) Caste-Based Resistance: Satyashodhak Samaj Movement, Self-Respect Movement</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	---	50
Presentation/ Seminar/	----	
Attendance	----	
Total	----	
Grand Total		100

Readings List:

English:

1. Ambedkar, B. R., 1936. Annihilation of Caste.
2. Charlesworth, Neil., 1985. Peasants and Imperial Rule: Agricultural and Agrarian Society within Bombay Presidency 1850–1935, Cambridge.
3. Desai, A. R. (ed.), 1979. Peasant Struggle in India, New Delhi, Oxford University Press.
4. Dhanagare, D. N., 1983. Peasant Movement in India – 1920–1950, Delhi, Oxford University Press.
5. Omvedt, Gail. Dalits and the Democratic Revolution.
6. Grover, Verinder. (ed.), 1998. Bhimrao Raoji Ambedkar, New Delhi, Deep & Deep Publications.
7. Guha, Ranajit., 1999. Elementary Aspects of Peasant Insurgency in Colonial India, Duke University Press.
8. Jogadand, P. G., 1991. Dalit Movement in Maharashtra, Delhi, Kanak Publication.
9. Balagopal, K. Probing in the Political Economy of Agrarian Classes and Conflicts.
10. Keer, Dhananjay., 1954. Dr. Ambedkar: Life and Mission, Mumbai, Popular Prakashan.
11. Omvedt, Gail., 1976. Cultural Revolt in Colonial Society: The Non-Brahmin Movement in Western India, 1873–1930, Bombay, Scientific Socialist Education Trust.
12. Oomen, T. K., 2004. Nation, Civil Society and Social Movements: Essays in Political Sociology, New Delhi, Sage Publications.
13. Scott, James C. Weapons of the Weak: Everyday Forms of Peasant Resistance.
14. Shah, Ghanshyam., 1983. Social Movements in Two Indian States, New Delhi, Ajanta.

15. Spivak, Gayatri Chakravorty. Can the Subaltern Speak?
16. Sunthakar, B. R., 1988. Nineteenth Century History of Maharashtra 1818–1857, Bombay, Popular Book.
17. Sunthakar, B. R., 1993. Maharashtra 1858–1920, Bombay, Popular Book Depot.

मराठी :

१. कदम, मनोहर. नारायण मेघाजी लोखंडे, मुंबई, अक्षर प्रकाशन.
२. जोशी, शरद., २००८. शेतकरी संघटना: विचार आणि कार्यपद्धती, जनशक्ती बुक्स अँड पब्लिकेशन.
३. पाटील, संभाजी. आदिवासी आणि दलित आंदोलन, संकल्प प्रकाशन.
४. बगाडे, उमेश., २००६. महाराष्ट्रातील प्रबोधन आणि वर्गजातिप्रभुत्व, पुणे, सुगावा.
५. शाह, घनश्याम., २०१७. भारतातील सामाजिक चळवळी, पुणे, के. सागर पब्लिकेशन
६. साळुंके, संजय., २००२. गोंड, औरंगाबाद, साकेत प्रकाशन.

हिन्दी :

१. तिवारी, कनक., २०१०. बस्तर: लालक्रांती बनाम ग्रीन हंट, दिल्ली, मेधा बुक्स.
२. पटनायक, किशन., २००९. किसान आंदोलन: दशा और दिशा, राजकमल प्रकाशन.
३. अजय कुमार., २००९. पेरियार रामास्वामी: जीवन और दर्शन, दिल्ली, गौतम बुक्स सेंटर.
४. गोपी कृष्ण, कुंवर., २०१८. बिरसा मुंडा, दिल्ली, ज्ञानगंगा प्रकाशन.
५. कुमार सुरेश, सिंह., २००३. बिरसा मुंडा और उनका आंदोलन.
६. सिंह, कुमार सुरेश., २००३. बिरसा मुंडा और उनका आंदोलन.
७. झा, अंजनी कुमार., २०१४. मध्यभारत के आदिवासी और स्वतंत्रता आंदोलन, नई दिल्ली, सूचना और प्रसारण मंत्रालय.

4.4 OEC

Course Title	Travel Formalities
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. Know the importance of travel formalities in international and domestic travel.
	2. identify and process essential travel documents such as passports, visas, and permits.
	3. comprehend various visa types, their application procedures, and immigration formalities.
	4. analyze foreign exchange regulations, customs policies, and airline regulations.
	5. identify the significance of travel insurance and its coverage.
Module 1 (Credit 1) : Documents for Travel Formalities	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. acknowledge the role and significance of travel formalities.
	2. identify and describe various travel documents required for international travel.
	3. differentiate between types of visas and their application processes.

	4. explain immigration formalities and their importance.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Concept and Importance of Travel Formalities b) Documents: Passport, Visa, Permits and Travel Insurance c) Visa Types and Procedures: Tourist Visa, Business Visa, Student Visa, Transit Visa, e-Visa, Visa on Arrival d) Immigration formalities
Module 2 (Credit 1) : Procedures and Regulations for Travel Formalities	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the regulations governing foreign exchange and currency transactions.
	2. identify customs regulations, duty-free allowances, and prohibited/restricted items.
	3. recognize the significance of travel insurance, its types, and coverage.
	4. know airline regulations related to baggage, security checks, and boarding procedures.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Foreign Exchange Regulations: Currency Exchange, Forex Cards, and Traveler's Cheques b) Customs Regulations: Prohibited and Restricted Items, Duty-Free Allowances c) Travel Insurance: Importance, Types, and Coverage d) Airline Regulations: Baggage Rules, Security Checks, and Boarding Procedures

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	----	50
Presentation	----	
Attendance	---	
Total	---	
Grand Total		100

Readings List:

English:

1. Boniface, Brian & Cooper, Chris., 2009. Worldwide Destinations: The Geography of Travel and Tourism, Routledge.
2. Cooper, Chris., 2020. Essentials of Tourism, Pearson.
3. Fletcher, John., 2017. Tourism: Principles and Practice, Pearson.
4. Goeldner, Charles R., & Ritchie, J. R. Brent., 2012. Tourism: Principles, Practices, Philosophies, Wiley.
5. Hall, C. Michael & Page, Stephen J., 2014. The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space, Routledge.
6. Holloway, J. Christopher., 2016. The Business of Tourism, Pearson.
7. Laws, Eric., 1995. Tourist Destination Management: Issues, Analysis, and Policies, Routledge.
8. Middleton, Victor T. C., 2009. Marketing in Travel and Tourism, Butterworth-Heinemann.

9. Mill, Robert Christie & Morrison, Alastair M., 2012. The Tourism System, Kendall Hunt Publishing.
10. Ministry of Tourism, Government of India Reports. [Ministry of Tourism, Government of India](https://tourism.gov.in?utm_source=chatgpt.com)
11. Page, Stephen J., 2019. Tourism Management, Routledge.
12. Swarbrooke, John., 2002. Sustainable Tourism Management, CABI Publishing.
13. Walker, John R., 2019. Introduction to Hospitality, Pearson.
14. Weaver, David & Lawton, Laura., 2010. Sustainable Tourism: Theory and Practice, Routledge.

मराठी :

१. कुलकर्णी, संजय., २०२१. जागतिक पर्यटन आणि त्याचे नियमन, नागपूर, स्पंदन पब्लिकेशन्स.
२. जाधव, अनिल., २०१७. पर्यटन धोरणे आणि नियोजन, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ.
३. जोशी, अरुण., २०१५. पर्यटन व्यवस्थापन, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
४. पवार, संदीप., २०२१. पर्यटन आणि हॉटेल व्यवस्थापन, मुंबई, महाराष्ट्र बुक हाउस.
५. पाटील, सुरेश., २०१८. प्रवास व पर्यटन उद्योग, मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
६. बागुल, रमेश., २०१९. पर्यटन आणि संस्कृती, पुणे, नवल पब्लिकेशन्स.
७. कदम, विजय., २०१८. पर्यटन आणि पर्यावरण, पुणे, चैतन्य पब्लिकेशन.
८. लोखंडे, सुनील., २०२०. भारतातील पर्यटन विकास, औरंगाबाद, पराग प्रकाशन.
९. शिंदे, प्रतीक., २०२२. साहसी पर्यटन आणि प्रवास योजना, नाशिक, सप्तसिंधू पब्लिकेशन्स.
१०. महाजन, मंगेश., २०१९. पर्यटन व्यवसायाचे नियोजन आणि धोरणे, औरंगाबाद, विद्या प्रकाशन.

हिन्दी :

१. शर्मा, आर.के., २०१८. पर्यटन उद्योग एवं प्रबंधन, जयपुर, राजस्थान पब्लिकेशन.
२. गुप्ता, सतीश., २०१६. यात्रा और पर्यटन: एक अध्ययन, नई दिल्ली, सेंटर फॉर टूरिज्म स्टडीज़.
३. वर्मा, मुकेश., २०१९. भारत में पर्यटन विकास, लखनऊ, उत्तर प्रदेश हिंदी संस्थान.
४. सिंह, अनिल., २०२०. पर्यटन के आर्थिक और सांस्कृतिक प्रभाव, वाराणसी, काशी हिंदू विश्वविद्यालय.
५. मिश्रा, संजय., २०१५. आधुनिक पर्यटन और यात्री सुरक्षा, नई दिल्ली, प्रभात प्रकाशन.

4.5 SEC

Course Title	Archaeology in India: Theory and Types
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to 1) explain the methods of archaeology 2) develop the skills of observation of archaeological sites 3) analyse the importance of excavation sites 4) examine the major archaeological sites in India
Module 1: (Credit 1): Introduction and Methods of Archaeology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to 1.explain definition, types and methods of Archaeology 2. describe the types of excavations and excavated sites in India. 3.explore the skills of dating archaeological objects
Content Outline	a) Definition, Types and Methods of Archaeology b) Types of Excavations c) Methods of Dating of Objects
Module 2 (Credit 1): Excavations and Archaeological sites in India	

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to 1. describe the features of excavations sites in India 2. discuss the types and methods of architecture of caves in India 3. analyze the art and architecture of stupas and temples in India 4. write a report on excavated and archaeological sites
Content Outline	a) Nalanda and Jorwe b) Kanheri caves and Ajanta caves c) Sanchi and Hampi

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Projects and presentations on methods of archaeology, types of excavation, and methods of dating objects	10
Report writing and visits to excavation sites such as Jorwe / Nalanda	10
Report writing and visits to archaeological sites such as Kanheri Caves / Ajanta Caves	10
Visits to archaeological sites at Sanchi and Hampi	10
Video shooting / Presentation based on field visits	10

Reading list:

English:

1. Burgess, James., 1883. Report on the Buddhist Cave Temples and their Inscriptions, Archaeological Survey of Western India, Vol. IV, London.
2. Chakrabarti, Dilip K., 2010. India – An Archaeological History: Paleolithic

- Beginnings to Early History Foundation, Fourth Edition, Oxford University Press.
3. Chakraborti, Haripada., 1974. Early Brahmi Records in India, Calcutta, Sanskrit Pustak Bhandar.
 4. Cumming, John. (ed.), 1939. Revealing India's Past, London, The India Society.
 5. Dhavalikar, M. K., 2007. Aryans: Myth and Archaeology, Munshiram Manoharlal.
 6. Drewett, Peter., 1999. Field Archaeology: An Introduction, London, UCL Press.
 7. Ghosh, A. (ed.), 1964. Archaeological Remains, Monuments and Museums, New Delhi, Government of India.
 8. Paddayya, K., 1990. The New Archaeology and Aftermath, Pune, Ravish Publishers.
 9. Paddayya, K., 2013. Essays in the History of Archaeology: Themes, Institutions and Personalities, New Delhi, Archaeological Survey of India.
 10. Piggot, Stuart., 1959. Approach to Archaeology, London, Adam and Charles Black.
 11. Ramesh, K. V., 1984. Indian Epigraphy, Vol. I, New Delhi, Sandeep Prakashan.
 12. Thosar, H. S., 2004. Historical Geography of Maharashtra and Goa, Mysore, Epigraphical Society of India.
 13. Woolley, Leonard., 1952. Digging Up the Past, Middlesex, Penguin Books.

मराठी :

१. कठाये, अतनर., वाखये, नाटीर., २०११. नुयातलवलदगा, वस्तुवोग्यशारमशास्त्र आणण नमाटन, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
२. देल, एस. बी., २००२. महाराष्ट्राचा इतिहास: प्रागैतिहासिक महाराष्ट्र (खंड-१), मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
३. देल, एस. बी., १९६२. महाराष्ट्रातील उत्खनने, दिल्ली, माहिती आणि नभोवाणी मंत्रालय.
४. देल, एस. बी., २००८. पुरातत्त्व विद्या, मुंबई, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
५. ढवळीकर, एम. के., २००८. आर्यांच्या शोधात, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
६. ढवळीकर, एम. के., २०१७. भारताची कुलकथा, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
७. ढवळीकर, एम. के., २००८. महाराष्ट्राची कुलकथा, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
८. ढवळीकर, एम. के., २००६. कोणे एके काळी सिंधू संस्कृती, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
९. ढवळीकर, एम. के., २०१३. प्राचीन भारतीय नाणकशास्त्र, मुंबई, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
१०. ढवळीकर, एम. के., १९८०. पुरातत्त्व विद्या, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
११. धोपटे, एस. जी., २०१४. Quest in Indian Numismatics, बदलापूर, सातवाहन चॅरिटेबल ट्रस्ट.
१२. पाठक, अरुणचंद्र., २०१०. इतिहास: प्राचीनकाल (खंड-१), महाराष्ट्र राज्य गॅझेटियर, दर्शनिका विभाग.
१३. गोखले, शोभना., २०१०. भारतीय लेखविद्या (डी. सी. सरकार द्वारा भारतीय Epigraphy चे भाषांतर), पुणे, कॉन्टिनेन्टल पब्लिकेशन.

१४. गोखले, शोभना., १९७५. पुराभिलेखविद्या, पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
१५. गोखले, शोभना., २००८. प्राचीन भारतीय इतिहासाची साधने, पुणे, टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ.
१६. कोलते, व्ही. बी., १९८७. महाराष्ट्रातील काही ताम्रपट व शिलालेख, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
१७. मिराशी, व्ही. व्ही., १९७९. सातवाहन आणि पश्चिमी क्षत्रप यांचा इतिहास, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
१८. ओझा, गौरीशंकर., १९७१. प्राचीन भारतीय लिपिमाला, दिल्ली, मुन्शीराम मनोहरलाल.
१९. पाटील, आशुतोष., २०१७. पश्चिमी क्षत्रपांची नाणी, पुणे, Maven Technologies.
२०. रायरीकर, कल्पना., आणि भालेराव, मंजिरी., २००९. महाराष्ट्राच्या इतिहासाचे साक्षीदार, पुणे, डायमंड प्रकाशन.
२१. समेळ, स्वप्ना., रानडे, अनुराधा., १९९६. पुरातत्त्वशास्त्र व ग्रंथालयशास्त्र, मुंबई, मनन प्रकाशन.
२२. सांकलिया, एच. डी., आणि माटे, एम. एस., १९७६. महाराष्ट्रातील पुरातत्त्व, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
२३. थापर, रोमिला., १९८८. अशोक आणि मौर्यांचा ज्हास, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
२४. थोरात, भास्कर., २००१. वस्तुसंग्रहालयशास्त्र - पुरातत्त्ववीय विद्या, मुंबई, प्राची प्रकाशन.
२५. तुळपुळे, एस. जी., १९६३. प्राचीन मराठी कोरीव लेख, पुणे, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.

हिन्दी :

१. शुक्ल, धर्गीरीशचंद्र., एवं पांडे, विमलकुमार., प्रागैतिहासिक भारतीय पुरातत्त्व, दिल्ली, मोतीलाल बनारसीदास.
२. सहाय, शिवस्वरूप., भारतीय पुरातत्त्व और प्रागैतिहासिक संस्कृतियाँ, दिल्ली, मोतीलाल बनारसीदास.
३. ब्यूहलर, जॉर्ज. (भाषांतर - सिन्हा मंगलनाथ), भारतीय पुरालिपिशास्त्र, दिल्ली, मोतीलाल बनारसीदास.
४. ओझा, श्रीकृष्ण., २०१७. भारतीय पुरातत्त्व, जयपूर, रिसर्च पब्लिकेशन.

4.6 AEC (Modern Indian Language)

4.7 Minor Stream

Course Title	Women's Movement in India
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to:
	1. understand the concept and historical development of women's movements in India, from the national movement to the post-independence period
	2. analyse the role of women leaders and activists in political, social, legal, and environmental movements
	3. evaluate women's struggles for rights and justice through key movements and landmark cases in independent India.
Module 1 (Credit 1) : Women's participation in the National Movement	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. discuss the concept and genesis of women's movements, including the significance of International Women's Day.
	2. explain the role of women leaders in the Revolt of 1857 and their contribution to anti-colonial resistance.
	3. analyse women's participation in revolutionary and nationalist movements, highlighting their political activism.
	4. evaluate the contribution of women leaders in the Salt Satyagraha and their role in mass mobilisation during the freedom struggle.

Content Outline	<p>a) Concept of Women's Movements: Concept and Genesis; Genesis of International Women's Day</p> <p>b) Women leaders of the Revolt of 1857: Queen Laxmibai of Jhansi, Rani Chennamma of Kittur (Karnataka), Begam Hazarat Mahal</p> <p>c) Revolutionary Movement: Pritilata Waddedar, Aruna Asaf Ali, Matangini Hazra</p> <p>d) Salt Satyagraha: Sarojini Naidu, Kamala Nehru, Perin Naoroji Captain</p>
Module 2 (Credit 1) Radical Women's Movement in Post independent India	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. explain the emergence of anti-rape movements in India, with reference to the Mathura rape case and the Nirbhaya case. 2. analyse the role of women activists in the anti-dowry movement and their contribution to social and legal reforms.
	<ol style="list-style-type: none"> 3. evaluate women's struggles for legal rights, particularly the right to maintenance and reforms in Muslim personal law.
	<ol style="list-style-type: none"> 4. understand the role of women in environmental movements, with special reference to the Chipko Movement.
Content Outline	<p>a) Anti Rape: Mathura rape case, Nirbhaya case</p> <p>b) Anti Dowry: Vina Mazumdar, Flavia Agnes, Lotika Sarkar</p> <p>c) Right of a divorced Muslim woman to maintenance: Shah Bano case; Triple Talaq case -Shayara Bano</p> <p>d) Environmental Movement - Chipko Movement: Gaura Devi, Ganga Devi, Bachni Devi</p>

Assignments / Activities (Continuous Evaluation):

Activity	Marks
1. Compare women's participation in the Indian National Movement with women's participation in any one Indian social reform movement (such as the reform movements of the 19th century, Dalit movements, or tribal movements). Analyse the nature of leadership, methods of protest, and social challenges faced by women.	10
2. Examine the changing nature of crimes against women in India by linking early movements like the Mathura rape case with recent campaigns, laws, or public debates on women's safety. Discuss the role of media, judiciary, and civil society in shaping public opinion.	10
3. Study any one contemporary law or Supreme Court judgement related to women's rights in India (such as domestic violence, workplace harassment, or personal laws) and analyse how it reflects the continuing struggle for gender justice begun by earlier women's movements.	10
4. Prepare a project on women's role in environmental movements in India, comparing the Chipko Movement with any other Indian environmental or livelihood movement (such as Narmada Bachao Andolan or forest rights movements). Highlight women's leadership and grassroots participation.	10
5. Examine the role of Media in the Women's Movement during contemporary times.	10
Total	50

Reading list:

English:

1. Altekar, A. S., 1962. The Position of Women in Hindu Civilization, New Delhi, Motilal Banarsidass.
2. Baig, Tara Ali., 1976. Women Power of India, New Delhi, Sultan Chand and Sons.
3. Banerjee, Narayan., 1992. Grassroots Empowerment, Mimeograph, New Delhi, Centre for Women's Development Studies.
4. Chakravarty, Uma., 1998. Rewriting History: The Life and Times of Pandita Ramabai, New Delhi, Kali for Women Press.
5. Kumar, Radha., 1993. The History of Doing, New Delhi, Kali for Women.
6. Lal, Ruby., 2004. Domesticity and Power in the Early Mughal World, Cambridge, Cambridge University Press.
7. Mukharjee, B. N., 1975. "Awareness of Legal Rights Among Married Women and Their

- Status," *Indian Anthropologist*, 5(2), pp. 30–58.
8. Pande, Rekha., 2002. "The Public Face of a Private Domestic Violence," *International Feminist Journal of Politics*, 4(3), pp. 342–367.
 9. Pande, Rekha., 2010. *Divine Sounds from the Heart, Singing Unfettered in Their Own Voices: The Bhakti Movement and Its Women Saints (12th–17th Century)*, UK, Cambridge Scholars Publishing.
 10. Pande, Rekha., & Kamweshwari, J., 1987. "Women's Discourse on Education (A Preliminary Reading of the Speeches Delivered at the Annual Conferences of the Andhra Mahila Sabha, 1913 & 1914)," *Proceedings of the Indian History Congress*, pp. 390–396.
 11. Panniker, K. N., 1975. "Presidential Address," *Proceedings of the Indian History Congress*.
 12. Patel, K. A., 1975. "International Women's Year: Half of Humanity and New International Order," *Mainstream*, 13(49).
 13. Subbamma, Malladi., 1994. *Women's Movements and Associations*, Hyderabad, Mahilabhyudaya Samastha.
 14. Thapar, Romila., 1975. "Looking Back in History," in Devaki Jain (ed.), *Indian Women*, New Delhi, Publication Division, Government of India.
 15. Tharu, Susie., & Lalita, K. (eds.), 1991. *Women Writing in India*, Vol. II, New Delhi, Oxford University Press.
 16. Thomas, R., 1964. *Indian Women through the Ages*, Bombay, Asia Publishing House.

मराठी :

- क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले , संस्था आणि व्यवहाराचा शोध - भारतातील स्त्री अभ्यास .२००९ , देहाडराय सरीता (१)
.पुणे , पुणे विद्यापीठ , स्त्री अभ्यास केंद्र
.पुणे , प्रकाशन .वि .म .टि , शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन .१९७३ , देशमुख शारदा (२)
.कोल्हापूर , फडके प्रकाशन , भारतीय इतिहासातील स्त्रिया .२००७ , पाटिल पदमजा व जाधव शोभना (३)
.अमरावती , वेद मुद्रा प्रकाशन , जीवन व कर्तव्य - भारतीय स्त्री .२००५ , .एन .आर , पारधी (४)
क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास , व्यवहार मीमांसा आणि - स्त्रीवादी इतिहास .२००९ , भागवत विद्युत (५)
.पुणे , पुणे विद्यापीठ , केंद्र.
६ (वांबूरकर , डॉ , जास्वंदी .२०२२ , इतिहास .स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावरी शिरूरकर , पुणे , सुनिधी प्रकाशन.

हिंदी

- १ (कुमार , राधा , अनुवाद एवं संपादन , सिंह , रमाशंकर , २००९ .स्त्री संघर्ष का इतिहास , नई दिल्ली , वाणी प्रकाशन।
२ (चतुर्वेदी , हेरम्ब , २०१६ .दास्तान मुगल महिलाओं की , नई दिल्ली , राजकमल प्रकाशन।

३ (प्रकाश ,ओम .प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृति ,दिल्ली ,मोतीलाल बनारसीदास।

४ (मालती ,के .एम ,.२०१० .स्त्री विमर्श :भारतीय परिपेक्ष्य ,नई दिल्ली ,वाणी प्रकाशन।

५ (सहाय ,शिवस्वरूप ,२००४ .प्राचीन aidnI का सामाजिक और आर्थिक इतिहास ,दिल्ली ,मोतीलाल बनारसी दास।

4.8 CC

Semester V

5.1 Major Core

Course Title	History of Later Medieval India (1526 C.E. to 1757 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the process of the foundation of the Mughal Empire
	2. analyze the administrative, military, and socio-economic policies of the Mughal and Maratha rulers.
	3. assess the significance of Regional Powers.
	4. examine the Socio-cultural developments and transformation in art, architecture, literature, and painting.
Module 1: (Credit 1) Emergence of Mughal Power	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the major categories of sources used to study medieval Indian history.
	2. analyze the establishment of the Mughal Empire by Babur and its expansion under his successors.
	3. evaluate Sher Shah's administrative legacy and how it influenced later Mughal rulers.
Content Outline	a) Sources of Medieval India: Archaeological and Literary
	b) Emergence of Mughal Power- Babur and Humayun
	c) Sher Shah Suri- Conquests and administration
Module 2: (Credit 1) Expansion and Consolidation of Mughal Power and Decline of Mughals	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze Akbar's administrative reform.
	2. assess the Jahangir and Shah Jahan reigns contributed to the peak of Mughal

	power and prestige.
	3. evaluate Aurangzeb's religious and administrative policies and their impact.
Content Outline	a) Expansion and Consolidation of Mughal Rule: Emperor Akbar
	b) Expansion and Consolidation of Mughal Rule: Jehangir and Shah Jahan
	c) Decline of Mughal Power: Policies of Aurangzeb; Later Mughals
Module 3: (Credit 1) Emergence of Maratha Power	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the socio-political conditions of the Deccan that facilitated the rise of Shivaji.
	2. evaluate the historical significance of Swarajya in shaping Maratha identity and regional nationalism.
	3. evaluate the collective contribution of Sambhaji, Rajaram, and Tarabai in preserving and expanding the Maratha power despite prolonged Mughal pressure.
Content Outline	a) Chhatrapati Shivaji and Foundation of Swarajya
	b) Significance of Swarajya
	c) Rules of Chhatrapati Sambhaji, Chhatrapati Rajaram and Maharani Tarabai
Module 4: (Credit 1) Administration and Socio- Cultural Development	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. compare the Mughal and Maratha administrative and military systems.
	2. assess the nature of social reform, patronage, and the conditions of marginalized communities.

	3. trace the development of Mughal architecture and painting from Humayun to Shah Jahan and identify major themes and techniques.
Content Outline	a) Administration system of Mughal and Maratha: Civil and Military System
	b) Social System: Class Structure and Women
	c) Cultural Development of Mughal Period: Architecture and Paintings

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Internal
Book review and research paper presentation at seminar on: Emergence of Maratha Power	15
Debate / Presentation on: "The decline of the Mughal Empire was caused more by structural weaknesses than by Aurangzeb's personal policies."	15
To create project and PPT on: Architectural achievements of Jahangir and Shah Jahan (Taj Mahal, Red Fort, Shalimar Bagh, etc.)	15
Presentation on field visit (forts and Monuments)	05
Total	50

Reading list:

English:

1. Bendre, V. S., 1946. Maharashtra in the Shivashahi Period, Bombay, Pheonix Publication.
2. Basham, A. L., 1975. A Cultural History of India, London, Oxford University Press.
3. Beveridge, A. S. (Tr.), 1921. Babar-Nama (English Translation from Turki), London, Hyderabad Codex.
4. Chandra, Satish, 1997. Medieval India: From Sultanate to the Mughals, New Delhi, Har Anand Publications.
5. Chitnis, K. N., 1981. Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institutions, 2nd Edition, Pune.
6. Chitnis, K. N., 1994. Glimpses of Maratha Socio-Economic History, New Delhi, Atlanta Publishers.
7. Desai, Sudha, 1962. Social Life in Maharashtra under the Peshwas, Bombay, Popular Prakashan.
8. Eaton, Richard, 2005. A Social History of the Deccan 1300-1761, Cambridge, Cambridge University Press.
9. Gokhale, B. G., 1987. Poona in the Eighteenth Century: An Urban Study, Oxford University Press.

10. Habib, Irfan, 1982. Atlas of the Mughal Empire, Delhi, Oxford University Press.
11. Kincaid, Parasnis, 1968. History of the Maratha People, Delhi, S. Chand & Company.
12. Kotani, Hiroyuki, 2002. Western India in Historical Transition – Seventeenth to Early Twentieth Centuries, New Delhi, Manohar Publishers & Distributors.
13. Kulkarni, A. R., 1969. Maharashtra in the Age of Shivaji, Pune, Deshmukh & Company.
14. Kulkarni, A. R., 2006. Maratha Historiography Based on Heras Memorial Lecture, UK, Manohar Publishers.
15. Kulkarni, A. R., 2008. Studies in Maratha History, Pune, Diamond Publication.
16. Mate, M. S., 1959. Maratha Architecture (1650 A.D. to 1850 A.D.), Poona, University of Poona.
17. Mate, M. S., 1959. Maratha Architecture 1650–1850 A.D., Pune.
18. Mate, M. S., 1962. Temples and Legends of Maharashtra, Bombay.
19. Mukhoty, Ira, 2018. Daughters of the Sun: Empresses, Queens and Begums of the Mughal Empire, New Delhi, Aleph Book Company.
20. Nadkarni, R. V., 1966. The Rise and Fall of Maratha Empire, Bombay, Popular Prakashan.
21. Ranade, A. K., 2009. Socio-Economic Life of Maharashtra between 1100–1600 A.D., New Delhi, Serials Publication.
22. Ranade, M. G., 1961. The Rise of Maratha Power, New Delhi, The Publication Division.
23. Sardesai, G. S., 1923. Main Current of Maratha History, Bombay, Dhavale Publication.
24. Sardesai, G. S., 1968. New History of the Marathas, 3 Volumes, Bombay, Phoenix Publication.
25. Sharma, S. R., 1999. Mughal Empire in India, New Delhi, Atlantic.
26. Shirgaonkar, Varsha, 2010. Eighteenth Century Deccan: Cultural History of the Peshwas, New Delhi, Aryan Books International.

मराठी :

- १) अत्रे, त्रिं. ना., १९९५. गावगाडा, पुणे, वरदा प्रकाशन.
- २) कुलकर्णी, अ. रा. व खरे, ग. ह., २०१४. मराठ्यांचा इतिहास, पुणे, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
- ३) खरे, ग. ह., १९९५. भारताचा इतिहास - भाग २ (मध्ययुगीन काळ), पुणे, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळ.
- ४) खोबरेकर, व्ही. जी., २००६. महाराष्ट्राचा इतिहास, मराठा कालखंड (भाग १) १६३० ते १७०७, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळ.
- ५) गवळी, पी. ए., २००१. पेशवेकालीन महाराष्ट्र (संस्था आणि संकल्पना), औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन.
- ६) गाठाळ, एस. एस., २०१४. मोगलकालीन भारताचा इतिहास (इ.स. १५२६-१७५७), औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन.
- ७) तेंडूलकर, महेश, २००९. शिवकालीन दुर्ग व दुर्गव्यवस्था, पुणे, स्नेहल प्रकाशन.
- ८) तेंडूलकर, महेश, २०२२. शिवाजी महाराज आणि पोर्तुगीज, पुणे, स्नेहल प्रकाशन.
- ९) दिवेकर, ह. रा. (अनुवादक), १९६६. बाबराची स्मृतिचित्रे, नवी दिल्ली, साहित्य अकादमी.
- १०) देशपांडे, सुषमा, २०१७. पेशवेकालीन वस्त्र परंपरा, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन.
- ११) पवार, जयसिंगराव, २००६. मराठ्यांचे स्वातंत्र्ययुद्ध, पुणे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस.
- १२) भावे, वा. कृ., १९३५ (पुनर्मुद्रित २०१०). शिवकालीन महाराष्ट्र, पुणे, वरदा प्रकाशन.
- १३) भावे, वा. कृ., १९५७ (पुनर्मुद्रित २०१०). पेशवेकालीन महाराष्ट्र, पुणे, वरदा प्रकाशन.

१४) माटे, श्री. म., २००२. मध्ययुगीन महाराष्ट्र सामाजिक आणि सांस्कृतिक जीवन (इ.स. १३००-१६५०), मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळ.

१५) मार्टीकर, मदन, २०१०. मोगलकालीन भारत (इ.स. १५२६-१७०७), औरंगाबाद, विद्या बुक पब्लिशर्स.

१६) लिमये, पराग, २०२०. मराठ्यांची स्फूर्तिस्थाने, मुंबई, राफ्टर पब्लिकेशन.

१७) सरदेसाई, जी. एस., १९४५ (पुनर्मुद्रित संस्करण). मराठ्यांचा इतिहास, मुंबई, पोप्युलर प्रकाशन.

१८) शिरगांवकर, वर्षा, २००१. पेशव्यांचे विलासी जीवन, पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.

१९) हेरवाडकर, र. वि. (संपादक), १९७५. पेशव्यांची बखर, पुणे, व्हीनस प्रकाशन.

हिंदी :

१) सतीशचंद्र, १९७८. मध्ययुगी भारत, नवी दिल्ली, ओरिएंट ब्लॅक्सवान पब्लिकेशन.

२) इरफान हबीब (संपादक), २०१८. मध्यकालीन भारत, दिल्ली, राजकमल प्रकाशन.

३) इरफान हबीब, १९९५. मध्यकालीन भारत का इतिहास, दिल्ली, नॅशनल बुक ट्रस्ट.

४) मुखिया हरबंस, २००७. मध्यकालीन भारत, दिल्ली, मैकमिलन पब्लिकेशन.

५) श्रीवास्तव, के. एन., २०१०. मध्यकालीन भारत का सामाजिक एवं सांस्कृतिक इतिहास, दिल्ली, राजकमल प्रकाशन.

5.2 Major (Core)

Course Title	Modern India (1857 C.E. to 1947 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. understand the causes, nature and consequences of 1857 revolt
	2. know the regional political associations in Bengal and Maharashtra
	3. understand the Indian National Congress aims and objectives, moderates and extremist
	4. recognize the Gandhian era
	5. demonstrate the contribution of Subhash Chandra Bose and Partition of India
Module 1: (Credit 1): Revolt of 1857 and Political Awakening	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the causes and significance of 1857 revolt
	2. examine the rise of Indian nationalism
	3. estimate the work of Indian national congress
Content Outline	a) Causes, nature and consequences of 1857 Revolt b) Establishment of British rule and rise of Indian nationalism c) Indian National Congress
Module 2: (Credit 1): Movements and Pacts	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. analyse the Khilafat Movement, Home Rule Movement
	2. evaluate the Lucknow Pact,1916
	3. examine the contribution of revolutionaries
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Khilafat Movement, Home Rule Movement b) Lucknow Pact, 1916 c) Revolutionaries: Bhagat sing, Rajguru, Sukhdev, Chandrashekhar Azad
Module 3: (Credit 1) Gandhian Era (1920-1942)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. justify the Non-co-operation Movement
	2.interpret the Civil Disobedient Movement
	3.criticize the Quit India Movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Non-Cooperation Movement b) Civil Disobedient Movement c) Quit India Movement
Module 4: (Credit 1): Role of Indian National Army towards Partition of India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine contribution of Subhash Chandra Bose and I.N.A.
	2. evaluate the two-nation theory
	3. criticize the Indian navy Mutiny and Partition of India
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Contribution of Subhash Chandra Bose and Indian National Army (I.N.A.) b) Two Nation theory, c) The royal Indian navy Mutiny-1946 Towards partition of India

Assignments/ Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Research projects on Revolt of 1857, Indian National Congress, Gandhian era, Revolutionaries, Two Nation Theory, Partition of India	10
Assignments on causes, nature, consequences of 1857 Revolt, Indian Nationalism, Gandhian era, Khilafat Movement, Home Rule Movement	10
Presentation on Establishment of British rule, Subhash Chandra Bose, I. N. A., Revolutionaries, Indian Navy Mutiny (1946), Partition of India	10
Group discussion on Revolt of 1857, Nationalism, Gandhian Movements, I. N. A.	10
Field visit and report writing on any place related to the history of modern India.	10

Reading list:**English:**

1. Chandra, Bipan, 1989. India's Struggle for Independence, 1857–1947, New Delhi, National Book Trust.
2. Majumdar, B. B., 1965. Indian Political Associations and Reform of Legislature, 1818–1917, Calcutta, Firm Mukhopadhyaya.
3. Pannikar, K. M., 1963. The Foundation of New India, London, George Allen & Unwin.
4. Sarkar, Sumit, 1985. Modern India, New Delhi, Macmillan India Ltd.
5. Grover, B. L. and Grover, S., 1994. A New Look at Modern Indian History, New Delhi, S. Chand and Co.
6. Dikholkar, Manisha, 1996. The History of India's Freedom Struggle in Britain: British Reaction and Responses (1885–1920), Bombay, Himalaya Publishing House.
7. Azad, Maulana Abul Kalam, 1984. India Wins Freedom, Hyderabad, Orient Longman.
8. Padte, Nitin and Iyer, Janaki, 1992. Modern History of India 1857–1947 & The World Since 1945, Hyderabad, Orient Longman.
9. David, M. D., 2001. History of Modern India and China, New Delhi, Himalaya Publishing House.
10. Sunderlal, Pandit, 2018. British Rule in India, New Delhi, Sage Publications India Pvt. Ltd.
11. Cox, George W., 2023. History of the Establishment of British Rule in India, New Delhi, Gyan Publishing House.

12. Gilmour, David, 2018. The British in India, London, Allen Lane.
13. Chauhan, Singh S. P., 2020. Britishers Rule in India, Delhi, Eastern Book Company.
14. Roy, Himanshu and Alam, Jawaid (eds.), 2022. A History of Colonial India (1757–1947), New York, Routledge.
15. Bayly, C. A., 1987. Indian Society and the Making of the British Empire, Cambridge, Cambridge University Press.
16. Chandra, Bipan, 1981. Nationalism and Colonialism in Modern India, New Delhi, Orient Longman.
17. Gopal, S., 1965. British Policy in India, Cambridge, Cambridge University Press.
18. Kumar, Dharma (ed.), 1982. The Cambridge Economic History of India, Vol. II, c. 1757 to c. 1970, Cambridge, Cambridge University Press.
19. Majumdar, R. C. (ed.), 1981. The History and Culture of the Indian People: British Paramountcy and Indian Renaissance, Vol. X, Part I–II, Bombay, Bharatiya Vidya Bhavan.
20. Sarkar, Sumit, 1984. Modern India, 1885–1947, New Delhi, Macmillan India Ltd.
21. Spear, Percival, 1981. The Oxford History of Modern India, 1740–1947, New Delhi, Oxford University Press.
22. Grover, B. L. and Grover, S., 1994. A New Look at Modern Indian History, New Delhi, S. Chand and Co.
23. Syed, Shafat Haami, 2023. History of Modern India, Noida, Nation Press.
24. Sharma, Shri Ram, 2023. Freedom Movement (1857–1947), Delhi, R. B. Publishing Corporation.

मराठी:

- १) पवार, जयसिंगराव, २०००. हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, पुणे, निराली प्रकाशन.
- २) चंद्र, बिपन (अनु. एम. व्ही. काळे), २००३. इंडियाज स्ट्रगल फॉर इंडिपेंडन्स - भारताचा स्वातंत्र्यसंग्रह, पुणे, के सागर पब्लिकेशन्स.
- ३) कोलारकर, श. गो., १९९२. भारताचा इतिहास (१७०७-१९५०), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
- ४) दीक्षित, नि. सी., २००५. आधुनिक भारत (१७६०-१९५०), नागपूर, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स.
- ५) गर्गे, स. मा. व राजदेकर, सुहास, २००१. भारताचा स्वातंत्र्यसंग्रह (१७५७-१८५७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- ६) गायकवाड व थोरात, २००४. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१८५७-१९५०), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
- ७) लोहार, र. म., १९९१. आधुनिक भारताचा इतिहास, पुणे, विद्यार्थी गृह प्रकाशन.

- ८) वक्काणी, नि. आ., १९९८. आधुनिक भारताचा इतिहास (ब्रिटिश कालीन भारत) (१७५७-१९६५), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
- ९) गाठाळ, रावसाहेब, १९९८. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८८५-१९४७), औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन.
- १०) कुलकर्णी, अ. रा., २००४. कंपनी सरकार, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
- ११) मोडक, अशोक, २००८. १८५७ दृष्टिकोन व मतांतरे, पुणे, एकता प्रकाशन.
- १२) गोपाल, एस. (अनु. श्रीमती देशपांडे), २००६. ब्रिटिशांची भारतातील राजनीती, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
- १३) मेहता, जे. एल. (अनु. म. म. मारडीकर), २००८. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७०७-१८१३), पुणे, के सागर पब्लिकेशन.
- १४) देशपांडे, व. तू., २०११. आधुनिक भारताचा इतिहास १९८४ पर्यंत, पुणे, के सागर पब्लिकेशन.
- १५) सातभाई, श्रीनिवास, २०११. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६२-१९५०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १६) बारगळ, बा. सा. व ढवळे, प्र. कृ., १९९६. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६१-१९६५), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- १७) वैद्य, सुमन व कोठेकर, शांता, १९८५. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८८५-१९२०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १८) भिडे, गजानन, गायकवाड, आर. के. व नलावडे, विजय, २००१. आधुनिक भारत (सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक इतिहास), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
- १९) कुलकर्णी, अ. रा. व देशपांडे, प्र. न., १९९६. भारतीय स्वातंत्र्य आंदोलन, पुणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस.
- २०) शेख, गफूर, २००५. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६५-१९८४), जळगाव, प्रीतम पब्लिकेशन.
- २१) मारडीकर, मदन, १९९८. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८१८-१९७५), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- २२) जाधव, व्ही. के., २००४. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६५-१९६१), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- २३) दातार, माधव, २००८. १८५७ चा उठाव: काल आणि आज, पुणे, कॉन्सेप्ट मीडिया सर्विसेस प्रायव्हेट लिमिटेड.
- २४) भामे, पंढरीनाथ, २०२४. भारतीय राष्ट्रीय चळवळ (१८५७-१९२०), पुणे, निराली प्रकाशन.
- २५) चंद्र, बिपन (अनु. एम. व्ही. काळे), २०२४. मॉडर्न इंडिया, पुणे, के सागर पब्लिकेशन.
- २६) सोमकुवर, व्ही. जी., २०१५. आधुनिक भारताचा इतिहास, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन.

हिंदी:

- १) डॉ. रणजीत (संपा.), २००७. आजादी के परवाने, द्वितीय खंड, कानपुर, साहित्य रत्नालय।
- २) शर्मा, उर्मिला और शर्मा, एस. के., २००३. भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन, नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स।
- ३) अवस्थी, ए. और अवस्थी, आर. के., २०००. आधुनिक भारतीय सामाजिक एवं राजनीतिक चिन्तन, जयपुर, रिसर्च पब्लिकेशन।

- ४) ग़ोवर, बी. एल., मेहता, अलका व यशपाल, १९८१. आधुनिक भारत का इतिहास: एक नवीन मूल्यांकन, नई दिल्ली, एस. चन्द एण्ड कंपनी प्रा. लि.
- ५) चतुर्वेदी, ए. के. और अग्रवाल, रिंकी, २०२४. भारतीय राष्ट्रिय आन्दोलन, आगरा, एस. बी. पी. डी. पब्लिकेशन्स।
- ६) गोहित, राजीवकुमार, २०१४. आधुनिक भारत का इतिहास (१८५७-१९६४), दिल्ली, रजत पब्लिकेशन्स।

5.3 IKS (Major Specific)

Course Title	Indian Water Management System
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. know historical water management practices in India
	2. analyse colonial and post-colonial water policies
	3. examine current water challenges and sustainability efforts
Module 1 (Credit 1): Traditional Water Management system	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	7. discuss the concept, sources and significance of water culture.
	8. analyze history of water management system from Ancient and Medieval India.
	9. examine the water Management system in canals, dams, tanks and forts
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Water culture: Concept, Sources, Socio-Economic and Cultural significance of water b) Water Management system: Dholveera (Harappan Civilization), Sudarshana Lake Dam (Gujarat)- (Maurya Dynasty), Grand Anicut Dam (Chola Dynasty), Shalimar Gardens, Stepwells c) Water Management during Maratha period: Rajgad and Singhagad Forts and Step Tanks (Barav)
Module 2 (Credit 1): Colonial and Post-Independence Water Management	
	After learning the module, learners will be able to

Learning Outcomes	1. discuss the role of Indian social reformer for construction of dams in colonial India
	2. analyze water management system in post independent India
	3. examine the contemporary water issues and conflicts
Content Outline	<p>a) Water management and Mahatma Phule: Kaveri Dam (1834) and Godavari Dam (1846), Chhatrapati Shahu Maharaj (Radha Nagari Dam), Dr. Babasaheb Ambedkar (Damodar Valley and Bhakra Nangal Project)</p> <p>b) Water management System in Post-Independence India: Canal irrigation Expansion: Kanwar Sain: Indira Gandhi Canal (Rajasthan) Dr. Shankarrao Chavan (Jayakwadi Project)</p> <p>c) Contemporary Water issues: Water scarcity, pollution and conflict (Kaveri Dam issue, Sindhu River), Role of Local government in facing challenges and bringing sustainability</p>

Reading list:

English:

1. Agarwal, A. & Narain, S., 1997. Dying Wisdom: Rise, Fall and Potential of India's Traditional Water Harvesting Systems, New Delhi: Centre for Science and Environment.
2. Bansil, P. C., 2004. Water Management in India, New Delhi: Concept Publishing Company.
3. Badam, Gyani Lal & Paranjapye, Vijay (eds. Chakravaty Kalyan Kumar), 2006. Traditional Water Management Systems of India, New Delhi: Indira Gandhi Rashtriya Manav Sangrahalaya.
4. Chatterjee, S. N., 2008. Water Resources, Conservation and Management, New Delhi: Atlantic Publishers.
5. Chadha, Girish & Pandya, Ashwini (eds.), 2019. Water Governance and Management in India: Issues and Perspective, Vol. I, Singapore: Springer Nature.
6. "Grand Anicut – History of its Development.", 2021. Millennium Water Story Website.
7. Government of India, Ministry of Jal Shakti, Department of Water Resources, RD & GR., 2012. National Water Policy, 2012, New Delhi: Ministry of Jal Shakti.
8. "India's National Water Policy: 'Feel Good' Document, Nothing More." International Journal of Water Resources Development.

9. Jacob, Nitya., 2008. Jalyatra: Exploring India's Traditional Water Management Systems, Penguin Random House.
10. Kulkarni, R. P., 1990. Irrigation in Ancient and Medieval India, Mumbai.
11. Mankodi, K., 1991. The Queen's Stepwell in Patan, Baroda: Project for Indian Cultural Studies.
12. Mate, M. S., 1998. A History of Water Management and Hydraulic Technology in India (1500 B.C. to 1800 A.D.), Delhi: B. R. Publishing Corporation.
13. Mishra, B. B., 1975. The Administrative System of the East India Company and Later Governments in Relation to Irrigation in India, Delhi: Oxford University Press.
14. Neubauer, Jutta Jain., 2016. Water Design: Environment and Histories, Mumbai: Marg Publications.
15. Singh, Pushpendra K., Dey, Pankaj, Jain, Sharad Kumar & Mujumdar, Pradeep P., 2020. Hydrology and Water Resources Management in Ancient India.
16. Shiva, Vandana., 2002. Water Wars: Privatization, Pollution and Profit, London: Pluto Press.
17. State Gazetteers of Maharashtra, Gujarat, Rajasthan, etc.
18. Tracing the History of India's National Water Policies: Perspectives for National Water Policy 2020.
19. Taknet, D. K. Water Management in Ancient India.

मराठी:

- १) अळतेकर, एम. एम. आणि व्ही. व्ही. पटवर्धन., १९७४. इंद्रायणी, तळेगाव दाभाडे: इंद्रायणी विद्यामंदिर प्रकाशन.
- २) गायकवाड, लहू., शिवकालीन जलनीती, नारायणगाव: सनय प्रकाशन.
- ३) जगदाळे, अनिलराज., २००४. पेटणारे पाणी, डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन.
- ४) जोगळेकर, स. आ., १९५२. महाराष्ट्र स्तोत्र सहाय्य, पुणे: प्रसाद प्रकाशन.
- ५) जोगळेकर, स. आ., १९५२. नर्मदा महात्म्य, पुणे: प्रसाद प्रकाशन.
- ६) थोरात, सुखदेव., २००५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर नियोजन, जल व विद्युत विकास भूमिका व योगदान, पुणे: सुगावा प्रकाशन.
- ७) टेटविलकर, सदाशिव., २२ एप्रिल २०१८. प्राचीन काळातील जलव्यवस्थापन, महाराष्ट्र टाईम्स.
- ८) डांगे, सदाशिव अंबादास., १९७८. नद्यांच्या जन्म कथा : काही पौराणिक तत्वबंध, विदर्भ संशोधन मंडळ, वार्षिक २१ : ४०-५३.
- ९) दांडेकर, गोपाल नीलकंठ., १९४१. नर्मदेच्या तटाकी, पुणे: मंगल साहित्य प्रकाशन.
- १०) दत्तकिंकर., १८८६. श्री भीमा महात्म्य, मुंबई: जगदीश्वर प्रेस.
- ११) देशपांडे, एम. एन., १९६६. गोदावरी - तूच सांग, स्वाती दिवाळी अंक, ५-८, १९०-१९६.
- १२) पाठक, अरुणचंद्र., १९९०. महाराष्ट्रातील बारव स्थापत्य आणि पारंपारिक जलव्यवस्थापन, पुणे, अपरांत प्रकाशन.
- १३) पाठक, अरुणचंद्र., २००१. महाराष्ट्रातील बारव स्थापत्य (लेख), लातूर: मराठवाडा संशोधन मंडळ.
- १४) पुराणिक, राजेश., २०२०. पाणीवापर: संस्था सक्षमीकरणसमोरील आव्हाने.

- १५) पेंडसे, सुनीती., २०१३. जलोपासना (दिवाळी अंक).
- १६) फेल्डहाउस, अँन (अनुवाद: देव विजया)., २०१४. नदी आणि स्त्रीत्व, पुणे: पद्मगंधा प्रकाशन.
- १७) भलवतकर, भाग्यश्री., २०२१. प्राचीन भारतीय जलव्यवस्थापन, अथर्व पब्लिकेशन.
- १८) भागवत, दुर्गा., १९७५. धर्म आणि लोकसाहित्य, मुंबई: पोपुलर प्रकाशन.
- १९) मोरवंचीकर, रा. श्री., २००६. भारतीय जलसंस्कृती स्वरूप आणि व्याप्ती, डॉबिवली: सुमेरू प्रकाशन.
- २०) मोरवंचीकर, रा. श्री., २०१२. शुष्क नद्यांचे आक्रोश, डॉबिवली: सुमेरू प्रकाशन.
- २१) मोरवंचीकर, रा. श्री., २००६. भारतीय जलसंस्कृती, डॉबिवली: सुमेरू प्रकाशन.
- २२) मोरवंचीकर, रा. श्री., १९९३. सातवाहनकालीन महाराष्ट्र, पुणे: प्रतिमा प्रकाशन.
- २३) मोरवंचीकर, रा. श्री. (अनुवाद : भलगे प्रदीप)., २००४. मध्ययुगीन जलसंधारण - जलव्यवस्थापन - देवगिरी दौलताबाद, डॉबिवली: सुमेरू प्रकाशन.
- २४) वाईचा कृष्णाई उत्सव., १९७०. कृष्णाई (वार्षिक वाई कॉलेज).
- २५) लेखने, शंकर; भोसले, जानेश्वर (संपादक)., २०२१. पुणे: जानार्णव प्रकाशन.

हिंदी

- १) द्विजेन्द्र नाथ शुक्ल., भारतीय स्थापत्य (शास्त्रीय एवं कलात्मक अध्ययन), उत्तर प्रदेश: हिंदी समिति ग्रंथमाला, १५५.
- २) पंडित, मनोहर., १९९०. प्राचीन भारतीय जलशास्त्र, पुणे: संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र.
- ३) भारत का प्राचीन जलव्यवस्थापन - भाग १, २., २०१९. (History of India).
- ४) सिंह, मनोज कुमार. भारत मे जल प्रबंधन (साहित्यिक एवं पुरातात्विक साक्षों के सन्दर्भ में; प्रारंभ से ६०० ईस्वी तक).

5.4 Minor Stream

Course Title	Modern and Contemporary World History
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	<ul style="list-style-type: none"> • explain major milestones in modern and contemporary world history
	<ul style="list-style-type: none"> • discuss global transformations in various fields
	<ul style="list-style-type: none"> • analyse how revolutions, ideologies, wars, and international institutions shaped the modern world.
Module 1 (Credit 1) : Age of Revolutions and Transformations	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the causes and consequences of the Industrial Revolution
	2. analyse the causes and impact of the American Revolution
	3. describe the causes and effects of French Revolution
Content Outline	a) Industrial Revolution: Causes and Consequences b) American Revolution: Causes and Impact c) French Revolution (1789): Causes and Effect
Module 2 (Credit 1) Empire, Global Conflict and Political Transformation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyse the nature of imperialism and its impact.
	2. examine the major causes of World War I and its global consequences.
	3. evaluate the impact of Russian Revolution

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Imperialism and Colonial Expansion: Causes and its impact on Asia and Africa b) World War I: Causes, Consequences. c) Russian Revolution and the Soviet Experiment: Lenin, Stalin and socialist restructuring
Module 3 (Credit 1) Ideologies, Crisis, and World War II	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the emergence of militaristic ideologies and its impact on global peace
	2. evaluate the major causes of World War II and assess its global consequences
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Fascism: Ideology and impact b) Nazism: Ideology and consequences c) World War II (1939–1945): Causes and Effects.
Module 4 (Credit 1) Cold War, Decolonization and Global Change	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the causes of the Cold War, compare NATO and the Warsaw Pact, and analyse the transition from a bipolar to a unipolar world system.
	1. analyse the processes of decolonization and explain them through case studies of Indonesia and South Africa
	2. evaluate role of UNESCO and WHO
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Cold War (1945–1991): Causes, NATO and Warsaw Pact and Bipolar to Unipolar world system. b) Decolonization in Asia and Africa: Case studies-Indonesia and South Africa c) Role of the United Nations (1950–2000): Economic and social development through UN agencies (UNESCO, WHO)

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
1. Prepare a comparative timeline of major world events (1776–2000) highlighting revolutions, wars, political movements, and technological transformations.	10
2. Analyse a primary historical document (such as the Declaration of the Rights of Man, Lenin’s April Theses, or UN Charter excerpts) and submit a brief commentary on its context, purpose, and significance.	10
3. Case study documentation of a decolonization movement with focus on leaders, strategies, and outcomes.	10
4. Project and presentation on Cold War crises such as the Cuban Missile Crisis, Berlin Blockade, or Korean War, explaining their global impact.	10
5. Visit a museum, archive, or digital exhibition related to modern world history and prepare a reflective report on key insights and historical interpretations presented.	10

Reading list:

English:

1. Backmann, George M., 1962. Modernization of China and Japan, Harper & Row.
2. Beasley, W. G., 1963. The Modern History of Japan, London: Weidenfeld & Nicolson.
3. Bennis, F. L., 1950. European History since 1870, New York: Appleton Century Crofts.
4. Bhuyan, Suprity., 2024. History of Europe (1789–1919), Assam: Mahaveer Publications.
5. Black, A. H., 1916. Europe in the 19th & 20th Centuries, London.
6. Bolt, Christine., 1974. The History of the U.S.A., London: Macmillan Education Ltd.
7. Carrie Albercht, R. A., 1958. Diplomatic History of Europe since the Congress of Vienna, New York: Harper.
8. Chatterjee, N. C., 1987. History of Modern Middle East, New Delhi: Abhinav Publications.
9. Clyde, P. H. and Beers, D., 1976. The Far East, Prentice Hall of India Pvt. Ltd.
10. Cornell, R. D., 1999. World History in the Twentieth Century, Essex: Longman.
11. Davies, H. A., 1968. An Outline History of the World, New Delhi: Oxford University Press.
12. David, M. D., 1999. Landmarks in World History, Mumbai: Himalaya Publishing House.
13. David, M. D., 1999. Rise and Growth of Modern Japan, Mumbai: Himalaya Publishing

House.

14. Doyle, William., 2003. *The Oxford History of the French Revolution*, London: Oxford University Press.
15. Fay, S. B., 1930. *Origins of the World War (Second Edition 1999)*, New York: Free Press.
16. George, Emory., 2018. *Recent European History (1789–1900)*, London: Forgotten Books.
17. Gokhale, B. K., 1987. *Modern Europe*, Bombay: Himalaya Publishing House.
18. Gooch, G. P., 1955. *History of Modern Europe*, Delhi: S. Chand & Co. Ltd.
19. Grant, A. J. and Temperley., 1952. *Europe in the 19th and 20th Centuries*, London: H. Longmans Green & Co.
20. Hane, Mikiso., 2001. *Modern Japan: A Historical Survey*, Boulder, Colorado: Westview Press.
21. Hayes, C. J. H., 1955. *Contemporary Europe since 1870*, New York: Macmillan.
22. Hayes, Moon and Wayland., 1959. *World History*, New York: Macmillan.
23. Herold, J. Christopher., 2002. *The Age of Napoleon*, London: Weidenfeld & Nicolson.
24. Hsu, Y. Immanuel C. Y., 1975. *The Rise of Modern China*, New York: Oxford University Press.
25. Kennedy, M. A., 1965. *A Short History of Japan*, North American Library Press.
26. Kirk, S. E., 1959. *A Short History of the Middle East*, New York.
27. Lewis, Bernard. *The Emergence of Modern Turkey*, London: Oxford University Press.
28. Lipson, E., 1916. *Europe in the 19th & 20th Centuries*, London.
29. Lipton, Joseph M., 1975. *The History of Modern Iran: An Interpretation*, Harvard University Press.
30. Lowe, Norman., 2005. *Mastering Modern World History (4th ed.)*, Palgrave Macmillan.
31. Mahajan, V. D., 1974. *History of Modern Europe*, New Delhi: S. Chand & Co. Ltd.
32. Mahmood, Shamma (Ed.), 2012. *An Introduction to the History of the World*, Delhi: Pearson.
33. Maurois, André., 1956. *A History of France*, London: Nathan Cape.
34. Purcell, Victor., 2010. *The Boxer Uprising: A Background Study*, Cambridge University Press.
35. Sansom, George B., 1950. *The Western World and Japan*, London: Cresset Press.
36. Story, Richard., 1979. *Japan and the Decline of the West in Asia, 1894–1943*, New York: St. Martin's Press.

37. Swain, J. E., 1947. A History of World Civilization, New Delhi: S. Chand & Co.
38. Tata, Firoz., 2021. The Glorious Landmarks in World History, Chennai: Nation Press.
39. Taylor, A. J. P., 1954. The Struggle for Mastery in Europe (1848–1918), Oxford University Press.
40. Taylor, A. J. P., 1956. The Struggle for Mastery over Europe 1848–1918, London: Oxford University Press.
41. Thomson, David., 1962. Europe Since Napoleon, Longman; Jain Pushpak Mandir, Jaipur.

मराठी:

- १) आठवले, प्रमिल., १९९७. आधुनिक जगाचा इतिहास, कोल्हापूर: फडके प्रकाशन.
- २) कदम, यतीन., २००५. आधुनिक जगाचा इतिहास (१८७१-१९४५), कोल्हापूर: फडके प्रकाशन.
- ३) कुलकर्णी, अ. र. आणि फडके, य. दि., २००३. आधुनिक जगाचा इतिहास, पुणे: राजहंस प्रकाशन.
- ४) गाठाळ, शशिकांत., २०१६. आधुनिक जगाचा इतिहास, पुणे: निराली प्रकाशन.
- ५) जैन, हुकूमचंद., २००८. आधुनिक जगाचा इतिहास, पुणे: के. सागर पब्लिकेशन्स.
- ६) देवपुजारी, मुरलीधर., १९८४. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९१९), नागपूर: महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
- ७) पाटील, पी. बी., २०१२. विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास, औरंगाबाद: विद्या प्रकाशन.
- ८) मगर, बापू., २०१४. समकालीन जगाचा इतिहास, जळगाव: प्रशांत पब्लिकेशन्स.
- ९) वैद्य, सुमन आणि कोठेकर, शांता., २०१०. आधुनिक जग (१८७१-१९४५), नागपूर: साईनाथ प्रकाशन.
- १०) सकळकर, सतीश आणि सवाई, सदानंद., २०१८. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९४५), पुणे: श्री विद्या प्रकाशन.

5. Minor Stream

Course Title	History of Maharashtra (1956 C.E. - 1982 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	2. explain the formation of Maharashtra
	6. relate the social and economic development of Maharashtra
	7. criticize the cultural and literary movement in Maharashtra
	8. demonstrate the emergency and its impacts on Maharashtra
	9. recognise the 1982 workers' strike and their impacts
Module 1: (Credit 1) Formation of Maharashtra (1956-1960)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the samyukta Maharashtra movement
	2. Examine the formation of Maharashtra state and the role of prominent leaders
	3. estimate the governance and prominent administration
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Samyukta Maharashtra Movement: Background and Role of Prominent Leaders b) Formation of Maharashtra State: Bombay Reorganisation Act; 1960, Linguistic Tensions and Final Split c) Governance and Prominent Administration: Yashawantrao Chavan & Vasant Rao Naik, Integration of Regions
Module 2: (Credit 1) Social and Economic Development (1960-1975)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyse the land reforms and agricultural development in Maharashtra
	2. evaluate the industrialization and urbanization in Maharashtra
	3. examine the emergency of new social classes

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Land Reforms and Agricultural Development: Bhoodan Movement, Land Ceiling Act;1961 b) Green Revolution Industrialization and Urbanization: Mumbai, Nagpur, Pune c) Emergence of new Social and Political classes: The Neo-Buddhist Class (Dalit Convert), Politically Imposed Class (Maratha-Kunbi), The Urban Middle Class (White Collar Workers)
Module 3: (Credit 1) Cultural and Literary Movement	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. relate the Marathi literature 2. criticize Dalit literature 3. classify the cultural movement of Maharashtra
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Marathi Literature: V. S. Khandekar, Durga Bhagwat, P. L. Deshpande, Bhalchandra Nemade b) Dalit Literature: Baburao Bagul, Daya Pawar, Namdev Dhasal, Urmila Pawar c) Cultural Movement: Powada, Jalasa, Marathi Theatre, and Marathi Cinema
Module 4: (Credit 1) Textile Worker’s Strike:1982	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. illustrate the emergency and its impact on Maharashtra 2. evaluate the role of Mill Workers Union and Datta Samant in the strike of 1982 3. connect the impacts of 1982 strike on Mumbai’s textile industry and labour movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Emergency and its impact on Maharashtra b) 1982 Workers Strike: Causes, Role of Mill Workers Union and Datta Samant c) Impact of 1982 Strike on Mumbai’s textile industry and labour movement

Assignments	Marks
Research projects on Samyukta Maharashtra Movement, Role of prominent leaders,	10
Land reforms and agricultural development, Industrialization and urbanization	10
Assignments & Presentation on Marathi and Dalit Literature movement/ Cultural revival and identity formation,	10
Group discussion on Maharashtra Girni kamgar union, Emergency and its impacts on Maharashtra,	10
Project & presentation on the impact of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement. Role of Datta Samant and the Maharashtra Girni kamgar union	10
TOTAL	50

Reading list:

English:

1. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
2. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
3. Veritatem, Iuaerens., 1959. Justice Shall Prevail: The Struggle for Samyukta Maharashtra, Pune: J. S. Tilak.
4. Deshpande, Prachi., 2007. Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India, 1700–1960, New York: Columbia University Press.
5. Banhatti, Rajendra and Jogalekar, K. N. (ed.), 2004. A History of Modern Marathi Literature, Vol. II, Pune: Maharashtra Sahitya Parishad.
6. Chaudhari, K. K., 1987. Maharashtra State Gazetteers: History of Mumbai, Modern Period, Mumbai: Gazetteers Department, Government of Maharashtra.
7. Van Wersch, Hub., 2019. The 1982–83 Bombay Textile Strike and the Unmaking of a Labor Movement, New Delhi: Speaking Tiger Publishing Pvt. Ltd.
8. Mhaisekar, Vidyula., 2019. History of Modern Maharashtra, Vol. 1, Aurangabad: Vidya Books Publishers.
9. Mahajan, Samadhan., 2025. History of Modern Maharashtra and Social Reformers, Part-2, Pune: SM Publication.

10. Marakwar, Pragati Balajirao., 2022. Maharashtra in the 20th Century, Pune: Sharp Publication.
11. Chavan, Yashwantrao., 2012. Krishnakath, Pune: Rohan Publication.
12. Rathod, Sewa., 2020. Vasantrao Naik: A Pioneer in Politics and the Father of Agro-Industrial Revolution, Noida: Blue Rose Publishers.
13. Swaminathan, M. S., 2017. 50 Years of Green Revolution: An Anthology of Research Papers, WS Professional.
14. Rabb, Theodore K., 2014. Industrialization and Urbanization: Studies in Interdisciplinary History, UK: Princeton University Press.
15. Shastree, Uttara., 1996. Religious Converts in India: Socio-political Study of Neo-Buddhists, New Delhi: Mittal Publications.
16. Ilaiah, Kancha., 2009. The Weapon of the Other: Dalitbahujan Writings and the Remaking of Indian Nationalist Thought, London: Pearson.
17. Naik, C. D., 2009. Buddhism and Dalits: Social Philosophy and Traditions, New Delhi: Kalpaz Publications.
18. Deshpande, Kusumavati and Rajadhyaksha, M. V., 1988. A History of Marathi Literature, New Delhi: Sahitya Academy.
19. Lederle, M. S., 1976. Philosophical Trends in Modern Maharashtra, Bombay: Popular Publication.
20. Jogdand, P. G., 1991. Dalit Movement in Maharashtra, New Delhi: Kanak Publications.

मराठी:

- १) अत्रे, आचार्य., २०१३. मुंबईसह संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा, मुंबई: मनोरमा प्रकाशन.
- २) केतकर, कुमार., २००३. कथा स्वातंत्र्याची (महाराष्ट्र), पुणे: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ.
- ३) साबळे, दिपा., २०१३. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: एज्युकेशन पब्लिशर्स.
- ४) कांबळे, उत्तम., २०१२. नव महाराष्ट्राचे शिल्पकार, पुणे: सकाळ प्रकाशन.
- ५) भुतेकर, दत्तात्रय प्रभाकरराव., २०१५. महाराष्ट्राची अर्थव्यवस्था, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ६) राऊत, गणेश आणि ज्योती राऊत., २००७. महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- ७) साने, रविकिरण., २००९. लढा संयुक्त महाराष्ट्राचा, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ८) सुराणा, पन्नालाल आणि किशोर बेडकिहाळ (संपा.), १९८८. आजचा महाराष्ट्र, पुणे: श्री विद्या प्रकाशन.
- ९) कुलकर्णी, अ. रा., २००८. महाराष्ट्र समाज आणि संस्कृती, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- १०) फडके, य. दि., २००७. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड ६, ७, ८, मुंबई: मौज प्रकाशन गृह.
- ११) सहस्त्रबुद्धे, पु. ग., २००३. महाराष्ट्र संस्कृती, पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.

- १२) कठारे, अनिल., २०१८. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १३) निकम, एस. आर. आणि श्रीहरी थोरवत. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील लोककला आणि इतिहास, पुणे: सनय प्रकाशन.
- १४) गाडगीळ, भा. य., १९९९. हाक स्वायत्त महाराष्ट्राची, मुंबई: ग्रंथाली प्रकाशन.
- १५) डोळस, वसंत., १९९२. दलित साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप, पुणे: दिलीपराज प्रकाशन.
- १६) बागुल, बाबुराव., १९८१. दलित साहित्य आजचे क्रांतीविज्ञान, नागपूर: बुद्धिस्ट पब्लिशिंग हाऊस.
- १७) भोळे, भा. ल. आणि बेडकिहाळ, किशोर (संपा.), २००३. बदलता महाराष्ट्र, सातारा: आंबेडकर अकादमी प्रकाशन.
- १८) नाईक, संयोगिता., २०२२. महाराष्ट्राचे लोकप्रिय मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक, पुणे: स्नेहवर्धन प्रकाशन.
- १९) धर, पी. एन. (अनु. जैन, अशोक), २००२. इंदिरा गांधी आणि आणीबाणी, पुणे: रोहन प्रकाशन.
- २०) वाईकर, सुनील., २०१७. शोध अज्ञातांचा, Createspace-Kindle Independent Publishing.
- २१ (वांबूरकर, डॉजास्वंदी ., २०२२इतिहास ., स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावरी शिरूरकर, पुणे, सुनिधी प्रकाशन.

5.6 VSC

Course Title	Introduction To Museology
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. know the meaning and development of Museology in India. 9. explain the Importance of Museum for the study of History. 10. examine the various concepts of Museology
Module 1 (Credit 1) Introduction to Museology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	<ol style="list-style-type: none"> 1. explain the evaluation and types of Museums. 2. interpret the Museum Movement in India. 3. discuss the qualifications and responsibilities of Curator
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> a) Definition, evaluation, and Types b) Museum Movement in India c) Qualifications and Responsibilities of Curator
Module 2 (Credit 1): Techniques and Methods in Museology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	<ol style="list-style-type: none"> 4. examine the methods of collection. 5. differentiate the Principles of Preservation and Care. 6. developed the Presentation Techniques.
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> a) Methods of collection b) Principles of Preservation and Care c) Presentation Techniques

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
Research Projects/ Presentation on 'Museum Movement in India'	10
Review of books on Museums in India	10
Field visits and report writing to museums/ historical sites related to medieval and Modern History to nearby places.	10
Assignments/ Report Writing on Principles of Preservation and Care	10
Group Discussion on Presentation Techniques of artifacts in museums	10
TOTAL	50

Reading list:

English:

1. Agarwal, O. P., 1984. Care and Preservation of Museum Objects, National Research Laboratory for Conservation of Cultural Property.
2. Agarwal, O. P. and Kumar, V., 2003. Manual of Curatorship, Sundeep Prakashan.
3. Banerjee, N. R., 1990. Museums and Cultural Heritage of India, Agam Kala Prakashan.
4. Basu, S., 2011. Museums and the Reconstruction of Colonial India, Oxford University Press.
5. Chakrabarti, D. K., 2003. Museums of India: Past, Present and Future, Munshiram Manoharlal.
6. Dwivedi, V. P., 1980. Museums and Museology, New Delhi.
7. Ghosh, A. (ed.), 1964. Archaeological Remains, Monuments and Museums, New Delhi: Government of India.
8. Government of India., 2016. National Policy on Museums, Ministry of Culture.
9. Jain, S. K., 1999. Museums and Museology in India, Aryan Books International.
10. Kumar, R., 2010. Museology and Conservation in India, Agam Kala Prakashan.
11. Kumar, Krishna., 1979. Theory of Classification, New Delhi: Vikas Publication.
12. Mathur, S., 2007. India by Design: Colonial History and Cultural Display,

University of California Press.

13. Mills, J., 1960. A Modern Outline of Library Classification, London: Chapman and Hall.
14. Neelameghan, A., 1976. Museum Techniques and Management, Indian Museum.
15. Sarkar, H., 2004. Museum and Protection of Monuments and Antiquities in India, New Delhi: Sandeep Prakashan.
16. Singh, A. K., 2015. Heritage Management and Museology, Kanishka Publishers.

मराठी:

- १) कठारे, साखरे आणि पाटील., २०११. पुरातत्व विद्या, वस्तुसंग्रहालय शास्त्र, आणि पर्यटन, औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- २) गोखले, शोभना., १९७५. पुराभिलेखविद्या, पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
- ३) देव, शंकर आणि देव, शांताराम भालचंद्र., १९७६. पुरातत्वविद्या, पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
- ४) देव, शांताराम भालचंद्र., १९६२. महाराष्ट्रातील उत्खनने, दिल्ली: माहिती आणि नभोवाणी मंत्रालय.
- ५) डॉ. समेळ, स्वप्ना आणि डॉ. रानडे, अनुराधा., १९९६. पुरातत्वशास्त्र व ग्रंथालयशास्त्र, मुंबई: मनन प्रकाशन.

5.7 (Major - Core)

Course Title	History of the Marathas (1707 CE -1818 CE)
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. examine political developments in the Maratha state after 1707
	2. explain the role of the Peshwas in consolidating Maratha power
	3. analyse the expansion of the Maratha Empire across India
	4. assess the administrative and military organization of the Marathas
	5. evaluate the causes of decline and the historical legacy of the Maratha Empire
Module 1: (Credit 1): Maratha Power and Expansion	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the emergence of the Peshwas as the central authority.
	2. explain the territorial expansion under Baji Rao I
	3. assess the impact of the Third Battle of Panipat
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Rise of Balaji Vishwanath and establishment of Peshwa authority b) Expansion of Maratha power under Baji Rao I c) Third Battle of Panipat: Causes and Consequences
Module 2: (Credit 1): Administration, Decline, and Legacy	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. Describe the administrative and military system of the Marathas
	2. analyse the causes of the decline of Maratha power
	3. evaluate the historical significance and legacy of the Maratha Empire
Content Outline	<p>a) Peshwa administration: Civil and Revenue System; Cavalry and Subsidiary Alliance System</p> <p>b) Anglo-Maratha Wars (1775–1818): Causes and consequences.</p> <p>c) Decline of the Maratha Empire and its historical legacy</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE) Ø

Activity	Marks
Research-based assignments / presentations on Maratha history (1707–1818)	10
Source-based analysis of Maratha administration and polity	10
Field visit / virtual tour and short report on Maratha heritage sites	10
Group discussions / seminars on Maratha expansion and confederacy	10
Skill-based activities (map work, quizzes, reflective writing)	10
Total	50

Reading list:

English:

1. Apte, B. K., 1974. A History of the Maratha Navy and Merchantships, State Board for Literature and Culture.
2. Bhave, Y. G., 2000. The Administration of the Marathas, Atlantic Publishers.
3. Chandra, Satish., 1999. Medieval India: From Sultanate to the Mughals 1526–1748, Volume II, Har Anand Publications.

4. Deshpande, Prachi., 2007. Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India 1700–1960, Columbia University Press.
5. Duff, James Grant., 1826. A History of the Mahrattas, Oxford University Press.
6. Fukazawa, Hiroshi., 1991. The Medieval Deccan: Peasants, Social Systems and States, Oxford University Press.
7. Gordon, Stewart., 1993. The Marathas 1600–1818, Cambridge University Press.
8. Gokhale, Balkrishna Govind., 1988. The Political Economy of the Marathas, Popular Prakashan.
9. Rai, Kailash., 2004. The Marathas: A Military History, Macmillan India.
10. Khilnani, Sunil., 2010. The Idea of India, Penguin Books.
11. Kincaid, C. A. and Parasnis, D. B., 1918. A History of the Maratha People, Volumes I–III, Oxford University Press.
12. Kulkarni, A. R., 2008. The Marathas, Books and Books.
13. Kulkarni, Uday S., 2016. Solstice at Panipat: 14 January 1761, Mula Mutha Publishers.
14. Mahajan, T. T., 1992. British Sardesai Relations 1807–1848, Deep and Deep Publications.
15. Mehta, J. L., 1984. Advanced Study in the History of Medieval India, Volume III, Sterling Publishers.
16. Pagadi, Setu Madhavrao., 1983. Shivaji, National Book Trust.
17. Raychaudhuri, Tapan and Habib, Irfan (Editors)., 1982. The Cambridge Economic History of India, Volume I, Cambridge University Press.
18. Sarkar, Jadunath., 1920. Shivaji and His Times, Longmans Green and Company.
19. Sen, Sailendra Nath., 2010. A Textbook of Medieval Indian History, Primus Books.
20. Sen, Surendra Nath., 1958. Military System of the Marathas, Orient Longman.
21. Vaidya, C. V., 1921. History of Medieval India, Macmillan and Company.
22. Wink, André., 1990. Al Hind: The Making of the Indo Islamic World, Volume II, Brill.
23. Mujumdar, R. C. (Editor)., 1977. The Maratha Supremacy, Bhartiya Vidya Bhavan.
24. Nadkarni, R. V. The Rise and Fall of the Maratha Empire.
25. Sardesai, G. S. New History of the Marathas, Volume III, Manoharlal Publishers.
26. Sarkar, Jadunath., 1964. Fall of the Mughal Empire, Volume III, Orient Longman.

मराठी:

- १) चिटणीस, के. एन., १९९९. शिवकाल आणि शिवकालीन समाज, पुणे: ओरिएंट ब्लॅकस्वान.
- २) खरे, गो. रा., २००४. शिवकालीन प्रशासन आणि व्यवस्थापन, पुणे: क्रीडांत प्रकाशन.
- ३) कुलकर्णी, ए. एन., २००७. पेशवाईचा इतिहास, पुणे: सुजात प्रकाशन.
- ४) सरदेसाई, जी. एस., १९९८. मराठ्यांचा इतिहास, खंड १ ते ३, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
- ५) मेहेंदळे, गो. स., १९७३. शिवछत्रपती आणि त्यांचे कार्य, श्रीविद्या प्रकाशन.

- ६) राजवाडे, वि. का., १९१९. मराठी राजवंश आणि इतिहास, ओरिएंट लॉन्गमन.
- ७) चितळे, गो. ह., १९७८. शिवाजी महाराजांचे प्रशासन, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
- ८) जगताप, भालचंद्र., २००५. मराठा महासत्ता आणि पेशवाई, महर्षी अर्विंद प्रकाशन.
- ९) कुलकर्णी, अ. र., २०१२. मराठ्यांचा इतिहास आणि संस्कृती, डायमंड पब्लिकेशन.
- १०) मोडक, म. अ., १९९०. शिवकालीन समाज आणि संस्कृती, विविध प्रकाशन.
- ११) केतकर, शं. स., १९२३. मराठ्यांचे राज्यशास्त्र, सकाळ प्रकाशन.
- १२) आपटे, ब. के., १९७४. मराठा आरमार व व्यापारी जहाजे, महाराष्ट्र साहित्य मंडळ.
- १३) दाते, वि. बा., १९९५. मराठ्यांचे युद्धशास्त्र, प्रगती प्रकाशन.
- १४) कुलकर्णी, अ. रा. आणि खरे, ग. ह. (संपादक)., १९८४. मराठ्यांचा इतिहास, खंड १, नागपूर: महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
- १५) राजवाडे, वि. का. मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने, खंड १ ते २२.

हिंदी:

- १) सिंह, हरिशंकर., २०१०. मराठा इतिहास के गौरवशाली पल, प्रकाशन संस्थान.
- २) गुप्ता, शिवप्रसाद., २००८. शिवाजी और मराठा साम्राज्य, नीलम प्रकाशन.
- ३) वर्मा, अजय कुमार., २०१५. मराठों की शक्ति और पतन, ज्ञानगंगा पब्लिकेशन.
- ४) चौहान, रामेश्वर., २०११. पेशवा और मराठा संघ, प्रभात प्रकाशन.
- ५) शर्मा, बलवंत., २०००. अंग्रेजों और मराठों के संघर्ष की कहानी, साहित्य भवन.

Semester VI

6.1 Apprenticeship

6.2 CE